

Sõmerpalu mõisnike järeltulija sidus oma elu Eestiga

Inno Tähismaa

SAKSAMAALT EESTISSE

Sõmerpalu viimaste mõisahärrade von Möllerite järeltulija, aasta aega tagasi Saksamaalt Eestisse kolinud Lennart v. Moller on sidunud oma elu Eestiga ja kavatseb Eestisse alaliseks elama jääda.

Lennart v. Moller (28) on sündinud Hannoveri lähedal Zelles, saanud Saksamaalt põllumajanduslase hariduse ja kavatseb hakata Eestis tegelema energiavõsa ning karjakasvatamisega, kuna selleks on siin kõige paremad tingimused.

Paar nädalat tagasi oli Lennart omavalmistatud moosidega Sõmerpalus kohal osta.ee laadal. Mõni päev enne seda oli ta käinud korastamas oma esivanemate haudu, mis asuvad sealsamas Sõmerpalu motohalli ligidal metsas.

Esialgu elas Lennart Läänemaal, ent kolis möödunud aasta lõpus oma elukaaslase, samuti Saksamaalt koos perega Eestisse elama tulnud Henriette Keuffeli juurde Tartumaale Võnnu valda Issaku külla. Seal on Henriette (22) koos oma isa Gebhardiga (75) renoveerinud viimased 12 aastat üht endist punastest tellistest ehitatud paarisaja aasta vanust mõisahoonet. Enne seda tegeles Gebhard Saksamaal Hamburgi lähedal seakasvatusega, ent konkurentsi tihenedes müüs oma sead maha ja kolis Eestisse elama.

Henriette õppis esialgu Tartus rahvusvahelises koolis, ent astus möödunud aastal Tartu ülikooli majandust õppima ja käib seega iga päev Tartusse.

Lennartit ja Henriette'i

Lennart v. Moller oma vanavanavanavanaisa Friedrich Otto von Mölleri haua Sõmerpalus.

Foto: INNO TÄHISMAA

kutsutakse „iPhone'iga farmeriteks”, kuna kummaldi on nutitelefoni ning seda kasutatakse näiteks põllumajandustoodete hindade jälgimiseks rahvusvahelisel turul. Tänapäeva noored põllumajandustootjad kasutavad üle maailma aktiivselt interneti, sest nagu Lennart ütleb: „Põllumajandus pole ainult laudas sita loopimine.” Põllumajandus, see on äri nagu iga teinegi, mille sisuks kontaktide loomine, turundustegevus, maailma trendidega kursisolek. Näiteks Saksamaal ilmub sadakond põllumajandusteemalist ajalehte, eraldi väljaanne on olemas

näiteks maasikakasvatajatele. Ainult Henriette'i isa Gebhard ütleb, et talle pole internetti vaja. Tal käib Maaleht ja sellest täiesti piisab.

Oma farmi töötajatele maksavad Lennart ja Henriette palka iga päev. Selle eest saab vaid kaks pudelit Bocki ja on lootust, et inime ne järgmisel päeval tööle ilmub. Kui töötajatele maksta palka harvemini ja rohkem, siis on kindel, et pärast palgapäeva keegi enam tööle ei ilmu.

Samuti kummutab Lennart müüdi, et Eestis pole tööhõudu või et tööhõud on odavam kui mujal. Selleks, et

leida korralikku töötajat, on vaja hästi maksta. Poolteise euro eest tunnis ei tule keegi tööle, aga kui maksta viis eurot tunnis, on võimalik leida väga häid töötajaid.

Noored kohtusid seoses hobustega

Lennart ja Henriette kohtusid Eestis seoses hobuse-spordiga. Lennart tegeleb rakendispordiga ja oli parasjagu möödunud aasta sügisel Urmas Saksa juures Sirgu talus Luunjas trenni tegemas, kui kohtas Henriette't. Mõne kuu pärast kolis Lennart neiu juurde elama.

Henriette räägib vabalt

eesti keelt ja tunnistab, et algul, kui ta keelt ei osanud, oli tal raske Eestis sõpru leida. Nüüd on kontaktide loomine palju lihtsam. Lennartil ja Henriette'il on idee luua Issaku külla oma kodumajja väike majutuskoh, kus saaksid peatuda näiteks Eestit külastavad Saksa turistid.

Lennartil ja Henriette'il on maasikapõld, kust saab saaki suvel ning tulevikus on kavas hakata tegelema karjakasvatuse ja energiavõsaga. Karjast on neil esialgu olemas mõned veised ja lambad. Energiavõsaga pole veel algust tehtud, ent energiahinna tõustes on Eesti olusid arvestades kõige kasulikum võsa müüa elektrijaamadele või siis ise puitu ahjus põletada. Energia on väga perspektiivikas, sest elektriturust avanedes on võimalik Eestis müüa elektrit kas või Hispaaniasse.

Eesti puhul häirivad Henriette'i põhiliselt kõrged hinnad. Enamik kaupu on siin palju kallimad kui Saksamaal. Samas on ka see halb, et Saksamaal on toit odav, kuna inimesed ei oska toitu hinnata ega hooli toidust.

Henriette eelistab elu maal, sest näiteks Tallinnas läheb elu nii kiiresti, et seda ei märkagi ja kõike tehakse vaid raha pärast. Lennart lisab, et talle meeldib Eestis vabadus. Näiteks saab kell 4 öösel mootorsaaga tööd teha, ilma et keegi politseid kutsuks. Saksamaal oleks selline asi mõeldamatu. Samuti on Eestis odav autot omada, kuna siin pole automaksu. Saksamaal on automaks ja liikluskindlustus väga kõrged, näiteks ühe tavalise džibi puhul on automaks aastas 1200 eurot ja kindlustus veel 700 eurot otsa.

Uudised

Rõuge aleviku teed ja kanalisatsioon läbivad uuenduskuuri. lk 3

Elu

Tiit Madisson: Hotellist telki ja sealt mahajäetud majja. lk 4

Külvikalender. lk 4

Ester Tuiksoo: „Meil puudub täiesti regionaalpoliitiline mõtlemine.” lk 5

Jalgrattasõit ja vabatahtlik töö Maarja Küla heaks. lk 7

Auto

Moekamaks lõigatud SEAT Ibiza peidab endas emotsioone. lk 6

Massaažikabiin

ET-8004 575.-

SOODUS-HIND 455.-

Võru, Pikk tn 4B
Tel 782 4496
E-R 8-18 L 9-15 P 9-13

ILM

12...15°C

91771406426015 ISSN 1406-420X

MUUSIKAT ROCKIST POPINI!
TAAS HULLUTAMAS TEID ANSAMBEL

Laupäeval 29. septembril kell 21.00

Hea Story

Jüri 17 Võru / Tel: +372 7858588 / facebook: õlle17 / E-N 11-24, R-L 11-02, P 11-23

Pilet 2€

Võrumaa Teataja

Aastast 1995

Elu Eestis nagu hernes

See, kas elu on hea või halb, oleneb, kust otsast vaadata. Välismaalt paistab elu Eestis igati tore, samas Eestist vaadates tundub, et ainult välismaal on hea.

Saksamaalt Eestisse kolinud noorte, Lennart v. Molleri ja Henriette'i Keuffeli kogemus näitab, et Eestis on võimalik ära elada küll, eriti veel noortel inimestel. Nii nagu igal pool, tuleb lihtsalt elu ja tegevused korralikult läbi mõelda.

Paljuski on eestlased Eestimaal oma harjumuste ja samuti mugavuse orjad. Ollakse harjunud ühe teatud eluviisi ja tegevusega, samas kui veidi oma elu muutes on võimalik palju paremini hakkama saada. Teinekord on vaja oma harjumuste muutmiseks pilku väljastpoolt, nii-öelda uut ja värsket lähenemist.

Saksamaalt vaadates on Eesti lausa paradiis. Siin on ruumi elada ja õhku hingata. Eesti pole nii ülerahvastatud nagu teised Euroopa riigid ja keskus. Samas on siin piisavalt päikest ja niiskust, et tegeleda põllumajandusliku tootmisega. Eestis on hulgaliselt heinamaid ja näiteks karjakasvatuseks on Eesti üks ideaalsemaid paiku terves Euroopas. Seda on hinnatud juba aastasadu, näiteks sadakond aastat tagasi oli Euroopas eriti hinnatud Eesti karjamaadel rohtu söönud lehmade piimast tehtud või.

Need, kes karjakasvatusega ei viitsi tegeleda, saavad kasvama panna energiavõsa. Energiahind kasvab praegu iga päevaga ja juba mõni hektar maad tagab pere ülalpidamiseks vajaliku sissetuleku. Kui oma perele kasvatada lisaks vajalikke toiduaineid ja kütta elumaja omaenda maal kasvanud puiduga, siis on energiavõsa müügist saadud raha puhas tulu. Näiteks Võru Soojuse ostanud Saksa firma Danpower GmbH kavatseb Võrru rajada elektri ja sooja koostootmisjaama ning sellega seoses suureneb nii puidu vajadus kui ka tõuseb puidu hind. Elektriturul avanedes on võimalik Võrust omakorda müüa elektrit üle kogu Euroopa, isegi Saksamaale, kui selleks vajadus peaks olema. Nii saab põhimõtteliselt iga talunik oma toodangut lihtsa vaevaga eksportida. Pole midagi lihtsamat, kui võsa kasvama panna ja eestimaist kaunist loodust nautida.

VÕRUMAA TEATAJA VIIS AASTAT TAGASI

29. september 2007. Võru Tarbijate Ühistu lõpetab uuest aastast kahjumit andvate kauplusautode sõidud, kui kohalikud omavalitsused ei nõustu kahjumit kompenseerima. • Rõuge vallas tegutseva Koke motelli juurde plaanitakse puhkeküla. • Liiva küla heinamaal jagati tasuta riidekraami. • Lasteaed Sõleke kutsus suured ja väikesed mihklilaadale. • Võru liikluskultuur: ligi kümme rikkumist tunnis.

Võrumaa Teataja

Maakonnaleht

Võrumaa Teataja ilmub teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval.
Toimetust: PK 1, Oja tn 1, Võru 65602, faks 782 3072,
e-post: info@vorumaateataja.ee, www.vorumaateataja.ee.
Väljaandja: AS Võru Teataja. Tellimisindeks 69 851.

Peatoimetaja	KALEV ANNOM	782 1274
Reporterid	INNO TÄHISMAA	782 3254
	IRJA TÄHISMAA	782 3254
	(lapsehoolduspuhkusel)	
Korrektor	MAILIT PAJU	782 4516
Kujundaja	MARGARETA PALGI	782 1921
Küljendaja	SIRLE NURK	782 1921
Müügijuh	MIHKEL VANARI	782 4616
Veebitoimetaja	AIGAR NAGEL	782 0578
Raamatupidaja	KATRIN HAGA	782 1535
Kuulutused	MARI-LIIS PIIRISALU	782 3690
(E-R 8–16)	HELIN LEIS	782 3690
Kuulutused Antslas (Kreutzwaldi 1, E-R kella 8–10)		785 5378
Kuulutused Vastseliinas (Võidu 14, E-R kella 9–11)		785 1242

Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. Kaastöid ei tagastata. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda pressinõukogusse (e-post: pn@eall.ee, tel 646 3363).

Trükk AS VõruTäht

Lennufirma köielkõnd

Vaidlus Estonian Air'i omanisest riigile tõusva kasu ja kahju, strateegia õigsuse ning kasumiväljavaadete üle on arutelu, mis tulnuks maha pidada 2010. aasta esimesel poolel, kui lennufirmat taas-riigistama hakati.

Ligemale kahe aasta jooksul, mil riik on olnud Estonian Air'i (EA) aktsiate sisuline ainuomanik, on maksumaksja selle ettevõtte peale kulutanud pea 48 miljonit eurot. Sellest 17,9 miljonit maksti enamusosaluse saavutamise eest ja lisaks on riik teinud kaks 15 miljoni euro suurust sissemakset aktsiapitali suurendamiseks. Suur küsimus on, kas sellest piisab või peab riik ka tulevikus arvestama lennufirma järjele aitamise? Kuigi majandusminister Juhan Partsi teatel ei saa lennufirma juhtkond omaniku jätkuvatele sissemaksetele lootma jääda, pole minister ka sõnaselgelt kinnitanud, et valitsus edasistest rahastustest keelduks.

Kui EA tegutses kiiresti kasvaval ja/või kasumlikul turul, võiks ta pakkuda huvi mõnele ülevõtjale. Paraku on Tallinn perifeerne keskus, kuhu Euroopa mõistes väga palju ei reisis ja seega pole suurtel lennufirmadel ehk potentsiaalsetel ülevõtjatel ambitsiooni EA liinivõrku omda.

Just EA väikese potentsiaali tõttu sooviski SAS 2009. aastal suuromaniku rollist loobuda. Kui riik poleks kaks aastat tagasi nõustunud lennufirmat ostma, oleks see praeguseks üksnes osa lennundusäri ajaloost ja Tallinna lennujaam samasuguses seisus nagu kaubanduskeskus ilma ankurritni-kuta.

Kahjumi planeeritud kasv

Kuigi poliitikutel püüdsid EA halbade majandustulemuste avaldamise peale teha üllatunud nägu, ei saanud firma esimese poolaasta 14,9 mil-

Arved Breidaks
vaatlaja

joni euro suurune kahjum olla valitsusele üllatus. Sisuliselt kirjutati kulude hoogne kasv sisse eelmisel aastal kinnitatud ettevõtte kasvustrateegiasse.

Mullu novembris selle kohta väljastatud valitsuse pressiteates seisab muuhulgas: „Estonian Air'i äristrateegia põhieesmärk on olla õhusillaks Eesti ja muu maailma vahel, pakkudes paremaid lennuühendusi Eestist ja Eestisse lendamisel ning suurendades seeläbi riigi rahvusvahelist konkurentsivõimet. Keskpikas perspektiivis keskendub Estonian Air kasvule ja ettevõtte efektiivsuse suurendamisele...”

Sisuliselt kohustas valitsus lennufirma juhtkonda kasvama käivet ajal, kui kogu Euroopa lennundus siples maldalseisus ja teenis kahjumeid. Kui laiendada kahjumlikku tegevust, siis mõistagi suurendab see kahjumit, mitte ei loo kasumit. Kahjumit kannab aga neil päevil enamik Euroopa lennukompaniide, sest kallinenud kütus ja euro ebasoodne kurss dollari suhtes on suurendanud tegevuskulusid kiirusel, millega piletimüügist laekuv tulu sammu pidada ei suuda.

Kuidas mõõta kasu ja kahju?

Kahjumiga ei taha äri ajada keegi, ent teinekord tuleb kahjumiga riskida, et saavutada turul parem positsioon. Kõik sõltub sellest, kui paks on omaniku rahakott ehk kui kaua suudetakse tulevikus teenida ja loodetava kasumi nimel kahjusi taluda. Kuna praegusel juhul on lennufirma omanikuks riik, tuleb li-

saks arvestada ka Euroopa Liidus kehtivate regulatsioonidega, mis keelavad konkurentsist moonutatavat riigiabi.

Seni on valitsus jäänud EA kahjumit kasvatavale kasvustrateegiale kindlaks. Samas ei tea me, kui kaugele on valitsus valmis minema ehk kui suuri kahjumeid ja sellest sündivat avalikku pahameelt suudavad poliitikud alla neelata. Me ei tea, kas valitsus on seadnud paika punase joone, millest lennufirma kahjum ei või üle minna, ja kokku leppinud tegevused, mida teha siis, kui see punane joon ikkagi ületatakse.

EA juhtkond on pandud kõndima üsna peenikest nõõri mööda, sest neilt oodatakse üheaegselt nii kasumi teenimist kui ka tegutsemist väherentaablitel liinidel, mis on pigem käsitletavad avaliku teenuse, mitte ärina.

Kui tänu Põhjala (transiit) reisijate arvu suurenemisele ehk koduturu laiendamisele õnnestub Eesti lennufirmal ning Tallinna lennujaamal kasvada oluliseks tegijaks ja sõlmpunktiks, peaksid kõik rahul olema. Sellisel juhul jätkub reisijaid võimalikult laia Tallinnast lähtuva liinivõrgu hoidmiseks.

Mis saab aga siis, kui vaatamata juhtkonna ponnistustele, ei hakka rahvuslik lennukompanii ikkagi kasumi teenima või jõuab plussi üksnes mitme soodsa asjaolu kokkulangemisel, näiteks kahel-kolmel aastal kümnest? Vastus küsimusele sõltub sellest, millises rollis keegi EA näeb. Kui läheneda üksnes äriliselt, siis tõesti: mis kasu on riigil firmast, mis põletab raha sama kiiresti kui Kreeka valitsus? Ent riik ei oma ühegi firmat üksnes eeldusel, et see toob riigieelarvesse priske dividenditulu (see pole muidugi väheoluline).

Lennundus kui ühistransport

Riik omab ettevõtteid juhul,

kui vaba turg ei suuda pakuda elanikele vastuvõetava kvaliteediga teenust või on selle ettevõtte omanine riigile strateegiliselt oluline.

EA ei ole erinevalt Eesti Energiast riigile strateegiliselt tähtis ettevõtte, sest elu läheks üsna talutavalt edasi ka siis, kui EA peaks turult lahkuma – ebamugavusi tekiks, ent ei midagi katastroofilist.

EA omamise peamine ja ainus põhjendus seisneb selles, et vaba lennundusturg ei ole võimaline pakkuma Eesti inimestele õhutranspordi teenust sellisel tasemel, nagu tarbija soovib. EA on pigem käsitletav ühistranspordiettevõtte, nagu näiteks ka Tallinna autobussikoondis, kuni lennuliiklust avaliku teenuse hulka ei loeta. Ilma riigi lennukipargi ja liinivõrguta oleksid reisimisvõimalused Eestist välja ja Eestisse tublisti ahtamad ning see halvendaks kogu riigi konkurentsivõimet.

Oma arengus on EA praegu sarnases seisus, kus Tallink oli 2005. aastal – Soome lahel oldi küll kõvad tegijad, kuid mitte suveräänsed liidrid regionaalses laevanduses. Pärast riskantset Silja Line'i ostmist 2006. aastal on Eesti börsifirmast saanud selge Läänemere valitseja.

Ka EA vajab kliendibaasi kasvu, aga kuna jaksu konkureerivate lennufirmade (Finnair, airBaltic) ülevõtmiseks pole, katsutakse leida reisijaid nende tagahoovist. Võimalik, et eestlased suudavad soomlase juhtimise all oma lennufirmaga Tallinki edulugu korrata, aga äris ei ole kunagi midagi garanteeritud.

Tuleb katsuda olla optimist, sest pessimismiks on põhjust niigi palju. Kõige lihtsam oleks valitsusel olnud 2010. aastal loobuda EA päästmisest ning jääda lootma, et airBaltic ja Finnair hoolitsevad Tallinna vähes- te allesjäävate õhuteede teen- dindamise eest.

VASTUKAJA

Võrumaa Teataja lugeja: „Heimar Lenk ei valeta!”

15. septembri lehes vahendas ajakirjanik Inno Tähismaa eaka maakooliõpetaja Hilda Tensoni mõtteid pensionipoliitika kohta. Kahjuks läks ajakirjanikul teema sassi nagu pudru ja kapsad.

Õpetaja Tenson pani pahaks, et 1990. aastal, kui Eesti taastas oma iseseisvuse, tema pension vähenes ja riik lõpetas nii kommunaalkorteri üüri kompenseerimise kui ka tasuta kaheksa ruumi kütetpuude jagamise pedagoogidele. See võis nii olla, sest hakkasime ju omaenda soovil elama kapitalismis ja nõukogudeaegsed privileegid kadusid pea kõigil. Enamik meist jäi iseseisva riigi algusaastail vaesemaks kui nõukogude ajal. Ent see polnud tee- ma, mille eest mind maakonnalehes ilma põhjuse- ta vale- tajaks tituleeriti.

Mina rääkisin 6. septembri ajalehe riigikogulaste vastuste rubriigis, kus kiitsin Edgar Savisaart, hoopis teisest ajast Eesti ajaloos. Mina meenu-

tasin Keskerakonna ja Reformierakonna ühist valitsust aastail 2005–2007. Selle valitsuse ajal toimus meil tõepoolest suurim pensionitõus taasiseseisvunud riigi ajaloos.

Lugejail on ehk huvitav teada, kelle teene see oli, et aastane pensionide kasv ületas toona 700 krooni piiri. Eelmisel aastal uhkeldas valitsus neljaprotsendilise pensionide tõusuga, mis jäi kahjuks elukalliduse kasvule kaugelt alla. Sotsiaalministeeriumi statistikast võib igaüks leida 2005. aasta pensionitõusu võrdluse baasperioodist ehk 2001. aastaga. Pensionid tõusid meil 69,6 protsenti! Kuidas sai see niimoodi juhtuda? Õige lihtsalt! Poliitilise kokkuleppe tulemusena.

2005. aasta aprillis, kui Juhan Partsi valitsus sisetülide tulemusena lõhki läks, algasid läbirääkimised Reformi- ja Keskerakonna vahel. Olin ise asja juures ja seepärast tean detaile üsna hästi. Edgar Savisaare juhitud Kesker-

konna delegatsioon esitas valitsusse minekuks kaks tingimust: astmelise tulumaksu kehtestamine või pensionide järsk tõstmine. Et pensionäre materiaalne olukord on kogu taasiseseisvunud riigi kestel olnud üsna nutune, siis valiti viimane variant. Uus valitsusliit sündiski alles siis, kui Reformierakond suure pensionitõusuga nõustus. Edgar Savisaarest sai majandusminister, kes lisaks oma tööle ka pensionäre huvide eest seismist valitsusele pidevalt meelde tuletas. Selle töö tulemusena tõusis keskmine riiklik vanaduspension kaheaastase valitsusliidu võimaloleku ajal kokku 1200 krooni võrra. Just sellest suurest pensionide tõstmisest, mille sarnast teist meil veel olnud pole, ma oma vastuses Võrumaa Teatajale ka kirjutasin.

Võrumaa lehe tellija 1949. aastast, proua Hilja oma pöördumises minu kirjeldatud aega ei meenutanud. Ent ega sellepärast ajalugu veel olemata ole. Huvitav, et Riigikogu saalis 2005. aastal Res Publica seda vanema rahva

elatusaseme parandamise seadust ei toetanud. Meenub, kuidas endine rahandusminister Taavi Veskimägi pidas saalis närvilise kõne sellest, kuidas eelnõu trambib jalge alla parempoolseid väärtusi, sest pensionitõus tulevat tä- naste noorte arvelt.

Kahjuks on sarnast suhtumist kuulda ka praegu. Tahaks aga kõigile noortele meelde tuletada, et ükski pensionitõus ei toimu uue põlvkonna arvelt, sest praegused pensionärid on ise maksude näol oma vanadus- raha riigile ammu ette ära maksanud ja saavad pensioni näol sisuliselt tagasi omaenda raha. Nii kordub see põlv- vest põlve.

Loo lõpuks meenutaks noorele ajakirjanikule Innole ajakirjanduse põhitõde: kui ise asja ei tunne, siis enne kui lehte paned, küsi targemalt nõu, ja enne kui kedagi kol- manda inimese sõnul valeta- jaks tembeldata, tuleb sõna anda ka „valetajale” endale.

Lugupidamisega
Võrumaa Teataja lugeja
Heimar Lenk

Rõuge aleviku teed ja kanalisatsioon läbivad uuenduskuuri

Birgit Pettai

TEETÖÖD > Teisipäeval, 18. septembril alustas AS Tref Rõuget läbiva põhimäante remondiga. Rõuge alevik näeb lähima aasta jooksul suuri muutusi, sest käsikäes alevikku läbivate riigimaanteede taastusremondiga algavad ka joogi- ja reoveekanalisatsioonitrasside ehitustööd. Remondi käigus rekonstrueeritakse maantee koolimajast hooldekoduni. Samuti ehitatakse kergliiklustee elanike ja kooliõpilaste turvalisemaks liiklemiseks, uuendatakse tänavavalgustust ning tõstetakse ümber mõned elektri- ja sildeliinid.

Kuna projekt valmib Rõuge valla ja maanteeameti koostöös, kuulutati välja ühine riigihange. Selle tulemusel sõlmis maanteeamet 30. juulil riigihanke võitja, ASiga Tref maantee ümberehituslepingu, Rõuge vallavalitsus aga vee- ja reoveekanalisatsioonitrasside ning valgustuse rajamise lepingu. „Kaks tegevust tehakse korraga – vald alustab töid ja meie teeme edasi, et kõik saaks mugavalt korraga tehtud ning häiriks võimalikult vähest aega elanike igapäevaelu,” selgitas maanteeameti lõuna regiooni ehitusosakonna juhataja Oleg Lužetski.

Protsess ise algas aastatel 2006–2007, kui valmis aleviku läbivate teede projekt koos jalakäijate teega. Vahepealsed aastad pole lihtsad olnud, kuna riigil polnud raha tööde alustamiseks. Eeltööd võtsid samuti aega. „Teetööd küll viibisid, aga ei olegi tähtis, millal alustatakse, vaid et tähtajaliselt lõpetatakse ja tööd üldse siin toimuda saavad,” ütles Rõuge vallavanem

Rõuge teetöid alustati asfaldi ülesfreesimisega.

Foto: BIRGIT PETTAI

Tiit Toots. Nüüd on õnneks vahendid leitud ja alates teisipäevast on silmaga nähtavalt tööd käima läinud.

Taastusremondi käigus rekonstrueeritakse alevikku läbivaid riigimaanteid kokku 2,2 kilomeetri ulatuses ning jalgteid ligi 2 kilomeetri ulatuses. Lisaks saavad tolmuva kätte Käätsõ–Rõuge–Luutsniku maantee 2 kilomeetri ning Kaugu–Hurda maantee 5,2 kilomeetri ulatuses. Alevikus freesitakse vana asfalt üles. Freespuru taaskasutatakse osaliselt tolmuva kattena, aga seda alles kevadel – niipea kui lumi on sulanud.

Ka parklad kenaks

Lisaks teedele tehakse kor-

da parklad. Ala-Rõuge parkla saab konkreetset piirjoont ja KredEx ehitab parklaseri elektriautode kiirloomisjaama. Asfaltkatte saavad poeetised parklad. Ka vana kalmistu juurde tuleb parkla.

„Praeguseks pole ikkagi Rõuge alevikus veel täielikult välja ehitatud vee- ja kanalisatsioonisüsteemi. Inimesed tarbivad oma kaevu vett või järvevett, aga samas reovesi toimub siis välja veoga, mis on inimestele kulukas. Kui uued trassid panakse, peab loomulikult hakama kantmeetri pealt maksma, aga see on soodsam,” tõdeb Tiit Toots.

Vallaga sõlmitud lepingu alusel rajatakse Rõugesse 3,3

kilomeetrit vee- ja 3,4 kilomeetrit reoveekanalisatsioonitrasside. Trasside rajamisega luuakse võimalus liituda ühisveevärgi ja reoveekanalisatsiooniga umbes 200 inimesel ning ka Rõuge põhikoolil. Tööde käigus valmivad magistraaltorustik võimaldab tulevikus rajada kogu alevikku katva joogi- ja reoveekanalisatsioonisüsteemi.

Koostöö toimub mitme ametkonnaga. Projekti rahastavad koostöös Rõuge vallavalitsusega maanteeamet, OÜ Elektrilevi, AS Elion Ettevõtte ja keskkonnainvesteeringute keskus.

Elioni Ettevõtte tõstavad oma kaableid ümber ja viivad osa maakaablisse. Elektrile-

vi viib samuti oma elektriliine tee alla. Õhuliinid kaovad ära ja tulevad uued valgustid. Valla tellitud tööde käigus püstitatakse alevikku 115 valgustusmasti.

„Ühtepidi saab alevik turvalise ja ilusa tee ning teistpidi saab aleviku pilt ilusamaks,” sõnas Rõuge vallavanem Tiit Toots.

Tee muutub turvalisemaks

Tee-ehituse kõige tähtsam eesmärk on kooliõpilaste koolitee turvaliseks muutmise. „Kooliõpilaste, kes liiguvad suurte korrusmajade juurest koolimajani, ning kindlasti ka aleviku ja valla inimeste jaoks, kes alevikus

jalgsi liiguvad, paraneb läbi kõnniteede liiklusturvalisus,” selgitab vallavanem teetööde eesmärki.

Maanteeameti lõuna regiooni tellitud Rõuget läbivate riigimaanteede taastusremont läheb maksma üle 2,4 miljoni euro. Koos Rõuge valla tellitud vee- ja kanalisatsioonitrasside ehituse ning valgustuse rajamisega lähevad kõik tööd kokku maksma ligi 3,3 miljonit eurot. Vee- ja reoveekanalisatsioonitrasside ehitustööd rahastab keskkonnainvesteeringute keskus.

„See on Rõuge valla viimaste aastate üks olulisemaid investeeringuid. Loomulikult on olulised ka kooli- ja lasteaiaehitused, aga see on nüüd just eelmise, selle ning järgmise aasta üks olulisemaid,” ütleb vallavanem Tiit Toots.

Ehitusmaht on suhteliselt suur. Tööde teostamine toob kaasa mõningaid ebamugavusi vallaelanikele ja teistele alevikus liiklejale. „Loomulikult tuleb see aasta alevi keeruline. Teetööd pole inimeste jaoks lihtsad. On küll võimalik liikuda, aga tuleb teha ümbersõite. Kindlasti tuleb ka periood, kui alevikus pole asfaltkatet maas,” tõdeb vallavanem ja kutsus inimesi üles mõistvale suhtumisele. Ta lisab: „See kõik toimub turvalise tuleviku ja ühise heaolu nimel, nii et ma arvan, et selle nimel on inimesed võimelised selle aasta ära kannatama.”

Paadiralliks ja teisteks tuleval suvel toimunud üritusteks loodetakse leida lahendus ning Ala-Rõuge selleks ajaks korda teha, aga praegu veel midagi kindlalt ei tea.

Planeeritud tööd lõppevad tuleva aasta oktoobris.

Võrumaa suurim võlakoormus Mõniste ja Rõuge vallal

Inno Tähismaa

VÕLAD > Võrumaa omavalitsustest on suurim võlakoormus Mõniste ja Rõuge vallal, selgub rahandusministeeriumi esitatud andmetest, mida vahendab infoportaal Läbipaistev Eesti Omavalitsus. Mõniste valla võlakoormus oli eelmisel aastal 109 ja Rõuge vallal 54 protsenti. Võrumaal puudunud aasta lõpu seisuga võlakoormus Lasva, Meremäe, Misso, Urvaste ja Võru valdadel.

Eelmises, neljapäevases Võrumaa Tea-

tajas olid esitatud värsked andmed Võrumaa omavalitsuste 2012. aasta esimese poolaasta kohta, ent need ei kajasta päris tõepäraselt kogu aastat. Sestap on järgnevalt esitatud andmed eelmise, 2011. aasta kohta.

Seaduse järgi tähendab tabelis toodud netovõlakoormus omavalitsuse võlakohustuste ja likviidsete (raha või kiiresti rahaks tehtavate) varade suhet.

Läbipaistev Eesti Omavalitsus on kättesaadav internetis aadressil <http://juhtimisinfo.ee>.

VÕLAKOORMUS

> Võrumaa omavalitsuste netovõlakoormus 2011. aasta lõpu seisuga.

Omavalitsus	Võlakoormus
Mõniste vald	109%
Rõuge vald	54%
Varstu vald	41%
Haanja vald	35%
Võru linn	34%
Sõmerpalu vald	30%
Vastseliina vald	12%
Antsla vald	8%
Lasva vald	0%
Meremäe vald	0%
Misso vald	0%
Urvaste vald	0%
Võru vald	0%

Allikas:
LÄBIPAISTEV EESTI
OMAVALITSUS

WECKMAN

-TERASKATUSED **-KATUSETARVIKUD**
-VIHMAVEESÜSTEEMID **-PLEKKSEPATÖÖD**
-KATUSETARVIKUD

TOOTMINE, MÜÜK JA PAIGALDUS

VÕRU ESINDUS: Piiri 2 **voru@weckman.ee**
TEL: 5328 4919 **www.weckman.ee**

KÜSI HINNAPAKKUMIST JA MEIE TEEME TEILE PARIMA PAKKUMISE

WECKMAN

Taevalik katus

NÄDALALÕPU PAKKUMISED NELJAPÄEVAST PÜHAPÄEVANI

NEKTARIINID,
kg
Hispaania,
I klass

1.09

MAKS&MOORITS
HAKKLIHASEGU
500g
sealihast

1.99
1.39
2.78/kg

-30%

VALIO MEIEREI
VÕI 500g
soolata

3.99
2.85
5.70/kg

-28%

DARLING
KUIVTOIT KASSILE
2kg
linnuliha-juurvilja

4.25
2.49
1.25/kg

-41%

HELE ÕLU A.LE COQ
SAAREMAA TUULIK 4,7%
6x0,568l

Tähelepanu! Tegemist on alkoholi. Alkoholi võib kahjustada Teie tervist.

3.69
1.08/l + pant 6x0.08

PAKKUMISED KEHTIVAD SÄÄSTUKAARDIGA 27. - 30. SEPTEMBRINI.

Toodete tavahinnad on Laagri Maksimarket põhjal 21.09.2012 seisuga. Piltidel on illustreeriv tähendus.

TIIT MADISSON PALAVAST ANDALUUSIAST JA MUUSTKI, 2. kiri

Hotellist telki ja sealt mahajäetud majja

EESTLANE VÄLISMAAL > Olime varem ehk headel aegadel, kui oli piisav sissetulek, palju kordi viibinud Kreekas, kuid Hispaaniast teadsime vaid Mari Kodrese raamatu ja mõne sõbra jutu järgi – olevat mõnus ning elamisväärtne maa. Teadsime ka seda, et Hispaanias valitses juba 2010. aasta septembris, mil Eestist lahkusime, suur, ligi 20protsendiline tööpuudus. Kuna meie reisi sihtmärk oli Lõuna-Hispaanias Andaluusias asuv Euroopa üks tuntumaid kuurorte Costa del Sol, siis loogiliselt mõtlesime, et seal on mu abikaasal ikka võimalus tööd saada: restoranis nõudepesijana või hotellis koristajana.

Nagu Ekspressi kirjatükist nähtus, tunnevad Hispaanias end samavõrra hästi Eestis juristiametit pidanud ja siin põllumajanduslikel juhutöödel leiba teeniv naine, kui Eestis näitlejana tegutsenud, nüüd hotelliteenijaks olev eestlanna. Amet ei riku meest, mitte ka naist! Peasi, et inimene tunneks ennast hästi ja töö saaks korralikult tehtud. Meie end Eestis hästi ei tundnud.

Paraku panime pisut mööda, kui uskusime, et Costa del Sol on töö osas paremas seisus kui ülejäänud Hispaania. Malaga provints, kus kuurortpiirkond Costa del Sol asub,

on Hispaania suurima tööpuudusega piirkond – töötuid on 35 protsenti ja tervelt kümme protsenti Malaga elanikest on siirdunud mujale: Baskimaale, Madridi, Barcelonasse või välismaale. Talveks paljud hotellid klientide puudusel suletakse – sellist olukorda pole viimase 30 aasta jooksul juhtunud. Kohvikud ja baarid on müügis 6000-7000 euro eest! Siinne tööpuudus on omakorda tingitud turisminduse madalusest, sest terve Euroopa vaevleb kriisis, mille lõppu pole veel kuskilt paistmas. Pole just kadestamisväärtne olukord! Samas on Hispaania teravasse majanduskriisi sattunud analoogselt Eestiga kinnisvaramulli ülespaisutamise ja selle lõhkemise läbi, tänu hoolikale IMFi soovitude järgimisele. Selline tõdemus ei kergendanud aga meie olukorda.

Raha piisas poolteiseks kuuks hostelis elamiseks. Just tolle öömaja, kus eluaseme olid leidnud põhiliselt Soome pensionäridest poissmehed, perenaine oli eelnevalt mu abikaasale tööd lubanud oma hotellide koristajana. Kui 40. aastates soomlanna, kes üle 20 aasta Andaluusias elanud, sai teisel päeval raha üüri eest ette, selgus, et tööd siiski ei olnud – olime tema jutust valesti aru saanud, kuigi jutt käis inglise keeles, mida Ter-

je on õppinud 12 aastat. Loll pidavat ka kirikus peksa saama! Õnneks oli alles oktoobri lõpp ja ilmad ilusad. Ei jäänudki muud üle, kui poest telk osta ja asutada end mõnda sobivas kohta telkima – ehk naeratab mingi sobiv juhust tööd leida?

Tööd ei leidnud ka Soome lehtede kaudu, kuid elamiskohaks saime ühe seodrisaluga kalju Benalmadena Pueblo linnas, merest umbes kaks kilomeetrit kaugemal. Koht oli mõnus, vaid kaks-kolm korda päevas möödusid meie telkimiskohast koerajalutajad. Kuna hispaanlased on oma loomult väga diskreetsed, siis lähemale keegi ei tulnud. Tundsime end mõnusasti.

Käisime risti-põiki läbi kõik lähedalasuvad linnad, otsides sobivamat eluaset. Olime Mari Kodrese raamatust lugenud, et Hispaanias on väga levinud tühjade eluhoonete hõivamine. Õnneks oli veel pisut raha – selles osas toetas üks vana kamraad, tänu talle! Kahjuks muutus paari nädala pärast ilm ja hakkas vihma valama. Andaluusias on sügised-talved tihti väga vihmased, aastavahetus 2010–2011 oli seda eriti. Juhustus nii, et ühel korral olime telgis vihmavarjus 40 tundi järjest, päev hiljem veel 26. Ei olnud just mõnus kogemus. Kuigi ilm ei olnud veel väga

külm, said Terje radikuliidihaige selg ja kael kannatada.

Politseinikud kohal

Meil ei olnud aimugi, et tegelikult on Hispaanias väljaspool kämpinguid telkimine keelatud – ikka telkijate turvalisuse huvides. Sättisime end kahe vihmavalguse vahel suppi keetma, et midagi sooja hamba alla saada. Kuna puud olid märjad ja parasjagu oli mingi üks rohketest pühadest, mistõttu oli politseipatrulle tihedamalt liikumas, olid äkki meie telgi juures külalised – kaks lokaalpolitsei ametnikku. Kuigi oli märg, kästi löke kohe ära kustutada, sest lökke tegemine olevat rangelt keelatud. Kontrollides meie dokumente, muutusid politseinikud pisut leplikumaks ja trahvi ei tehtud. Anti lihtsalt 24 tundi aega lahkumiseks.

Õnneks olime paar nädalat varem sealsamas Pueblos (praktiliselt lausa kesklinnas) leidnud ühe vana maja, täpsemalt 800 m² suuruse krundi, kus peal mitu hoonet, paaril isegi katused peal. Eluks sobiv hoone oli tühjana seisnud juba palju aastaid, seest tahmunud ja lagastatud, ukseid-aknad puudu. Kuid katus oli peal! Panime oma telgi kokku ja püstitasime selle ühte varem rämpsust puhastatud

ruumi – katus, mis vihma pidas, oli vähemalt pea kohal.

Nüüdseks, kui oleme oma eluasemele teinud põhjaliku remondi, on selgunud, et hoonetekompleksil puudub peremees. Aastat kümme tagasi töötas krundil marmoritöökoda. Kuna marmori saagimine teeb tohutult lärmi, aga üle tee kerkisid korterelamud, siis jäeti töökoda teatud kompensatsiooni eest ilmselt maha. Kuna Benalmadena linnavalitsus krunti ei erastanud, saimegi endale kodu. Nüüd võime öelda, et meil on tohutult vedanud.

Muidugi äratas asjaolu, et palju aastaid tühjana seisnud hoonesse on tulnud elanikud, nii kohaliku, linnavalitsusele alluva *policia locali* kui ka riigipolitsei *policia nacionali* patrullide tähelepanu. Kuna tegu on kuurortpiirkonnaga, tuleb kahtlaseid isikuid kontrollida. Seetõttu külastasid meid esimesel poolal aastal viis-kuus patrulli, kes kontrollisid dokumente. Kuna me ei olnud isegi trahvi saanud, mis sõbralikke politseinikke üllatas, ei tekinud meil eluasemega mingeid probleeme. (Hiljem, ajalehti lugedes, selgus, et *okupasid* saab elamis-pinnalt välja tõsta vaid kohutult kaudu ja vastavad kohtulahendid on meiesuguste suhtes tihti positiivsed.) Üks eri-

ti sõbralik riigipolitsei ametnik koguni lausus: „Hispaania seadused sellist eluviisi ei keela!” Ainult ukse käskis ette panna – olevat turvalisem! Väga jõulise väljanägemisega ametimehed vaatasid üle isegi laed, et meile mingi telliskivi pähe ei kukuks.

Hispaania politsei heatahtlikkust ja sõbralikkust on kiitnud ka Mari Kodres oma raamatus, mistõttu võiks ka minu juttu uskuda. Nüüd, mil maja väljastpoolt ilusasti värvitud, ukseid-aknad ees ja ukse küljes isegi Hispaania lipuga postkast, meid ükski politseinik juba poolteist aastat tülitanud ei ole.

Üks neist politseinikest, kes andis meile omal ajal 24 tundi lahkumiseks (mille asemel seadsime end 300 meetri kaugusel linnavalitsusest ja politseijaoskonnast mahajäetud majja elama), muigab alati, kui meie „terele” vastab. Ju tal on meeles, et lubasime sõlt Gibraltarile tööd otsima ... Ümberkaudsete majade elanikud, veendudes, et jätsime lahkuvate politseinikega väga sõbralikult hüvasti, hakkasid meid sestpeale teretama. Lähedalasuva restorani La Perla omanikud olevat kuulu järgi rahul, et palju aastaid nende söögikoha vastas seisnud tonidiloss on saanud inimliku väliluse, mis ei riku nende restorani klientide silma.

KÜLVIKALENDER / SEPTEMBER

Kp	Kuu	Konstellatsioon	Element	Mõjuimpulss	Kuu või planeedi kaudu
1. L	♈	16 ♉ – ♊	Õhk/Vesi	vili 2st ♄♂♂	Ä T
2. P	♈		Vesi	vili 4ni, 5st leht	M T
36. nädal					
3. E	♈		Vesi	leht	V T
4. T	♈	17 ♊	Vesi/Tuli	leht 7ni, 8st vili	Ä T
5. K	♈		Tuli	vili	
6. N	♈	17 ♊	Tuli/Maa	vili 16ni, 17-24 juur	T
7. R	♈	♊♊ Ag 9	Maa	===== õis 8-12, 13st juur	M T
8. L	♈	♊♊ 22 ♋	Maa	juur 10ni ja 18st	
9. P	♈	18 ♊	Maa/Õhk	juur 17ni, 18st õis	T
37. nädal					
10. E	♈		Õhk	õis	Ä M
11. T	♈		Õhk	õis	T
12. K	♈	1 ♊	Vesi	leht	Ä T
13. N	♈	16 ♊	Vesi/Tuli	leht 15ni, 16st vili	V T
14. R	♈		Tuli	vili	
15. L	♈	♊♊ – ♋	Tuli	vili	
16. P	♈	5 ♋	Tuli/Maa	vili 4ni, 5st juur	
38. nädal					
17. E	♈		Maa	juur	M T
18. T	♈		Maa	juur 17ni =====	V T
19. K	♈	9 Pg 6 ♋	Maa/Õhk	=====	Ä V T
20. N	♈	15 ♋	Õhk/Vesi	õis 3-12, 19st leht	V T
21. R	♈		Vesi	leht	M Lk
22. L	♈	19 ♋	Vesi/Tuli	leht 18ni, 19st vili	
23. P	♈	♀♋	Tuli	vili 8ni ja 13st	M
39. nädal					
24. E	♈	23 ♋	Tuli/Maa	vili 22ni, 23st juur	
25. T	♈		Maa	juur	Ä V T
26. K	♈	♋	Maa	juur 4ni =====	Ä V M T
27. N	♈	2 ♋ ♋ ♋	Maa/Õhk	=====	T
28. R	♈		Õhk	===== õis 12-23	
29. L	♈	♋♋♋	Vesi	leht	V M T
30. P	♈	♋♋♋ 7	Vesi	leht	

Merkuur on 12. septembrini Lövi tähtkujus ja liigub seejärel Neitsi maaelementi. Veenus oli neli nädalat Kaksikute valguselemendis, kuid peab sealt 2. septembril lahkuma. Pea kolm nädalat Vähi tähtkujus liikudes tugevdab ta valitsevat jahedat-niisket tendentsi. Alles alates 22. septembrist, kui Veenus liigub Lövi soojuselementi, võib oodata midagi muud. Marss siseneb Kaalude tähtkuju valguselementi 6. septembril.

Istutusaeg: 8. septembrist kella 24 kuni 21. septembri lõpuni.

MÖÖDUNUD NÄDAL 70 AASTAT TAGASI

Terroriaja muuseum Narva

Narva linnavalitsuse juhitud ringkondades on algatatud mõte rajada Narva terroriaja muuseum, kuhu koondatakse kõik esemed ja dokumendid, mis on seotud bolševistliku hirmuajaga Narvas. Arvestades sellega, et praeguses olukorras muuseumi korraldamine on raskustega seotud, tahetakse esialgu piirduda esemete ja dokumentide kogumisega, et need ei hävineks ega läheks kaduma, kuna tegelik muuseumi sisustamine toimuks hiljem. Ka Võrus vääraks see kiiduväärne algatus kaalumist ja ellurakendamist.

Küttepuud välja osta hiljemalt 1. oktoobriks

Võrumaa küttekriisi lahendamise büroo palub kõigil neil isikutel ja asutustel, kes on isearumise korras metsa üles töötanud, puud välja osta hiljemalt 1. oktoobriks. Vastasel korral võib Riigimetsade Valitsus need küttepuud arvestada oma puude hulka.

Rõuges suitsevad rehetoad

Kuna tänavu on mootorpetrooleumi saamine kitsendatud, näeme kõikjal suitsemas rehetaresid. Talunikud on asunud rehepeksule. Jälle kõnnib talumees ringi tahmase näoga. Rehelas kuulduv sahisavate rukki-vihkude tumedat mütsumist ja „leib” langeb sahisades savipõrandale. Sajandid jalutavad rehelas, rehetoa parte pealt vaatavad viljavihude alla, vaatavad neile näkku ja naeratavad. Armsaks on saanud suitsune rehetuba, armsaks parred ja nõigigi ta küljes ning nagu sadade aastate eest, nii nüüdki langevad terad krabisedes rehela savist põrandale. Omajagu on ju selles romantikat, kuid pole kahtlust, et iga pereisa kasutaks meelsamini peksumasinat, mis ratsionaalsemalt kasutaks ära meie töövaeva mahutuse ja mitmekordistaks tulemu- se hulka.

Uue-Saaluse mehed ja nende isesõitja

Kui aastate eest organiseerisid Uue-Saaluse mehed masinaühisuse ja maadlesid tsariaegse aurukatla kalal, et seda ümber ehitada „isesõitjaks”, leidis siin-seal asja otstarbekuses kahtlejaid. Kuigi töö oli küllaltki kulukas ja aegaviitev, tuli hr Küpas sellega uhkelt toime.

Uue-Saaluse mehi ei kohuta nüüd kütteõlide puudus. Kuna ilmad on rehepeksuks soodsad, siis võib rehepeksu toimetada otse põllul, isesõitja võimsas suitsupilves ja kõrvulukustavas viles, mida masinist Velt-hut aurukatlast aeg-ajalt välja meelitab. See pidi olema auks ja kiituseks võimsale isesõitjale, kelle sisemuses keeb ning kohiseb kodumaine energia – veeaur.

Pindi kirik 60aastane

Pühapäeval, 27. septembril pidas Pindi kogudus oma kiriku 60. aasta juubelit. Kirik on pühitsetud 5. oktoobril 1882. aastal ja kuulus tol ajal Rõuge kogudusele abikirikuna. Nagu ajalugu jutustab, on juba varemalt aegadel seisnud samal kohal väike puukirik, mis aga Põhjasõja ajal ära põlenud.

Pindi sai iseseisvaks koguduseks 18. septembril 1935 ja võib sellega ka tagasi vaadata oma seitsmeaastasele tegevusele. Pindi koguduse organiseerijaks oli õpetaja K. Puusemp, kelle täiskogu valis ka koguduse esimeseks õpetajaks ja kes on Pindis töötanud praeguseni.

Igavesti rändav karikas

Tallinnas Kadrioru staadionil toimus 27. septembril hooaja tähtsaim ning oodatum jalgpallimatš Eesti Karikale v.-s. Sport ja Pärnu Kalevi vahel. Karikasarjast võttis osa 22 meeskonda kõigist Eesti keskustest.

Auhind – Eesti Karikas – on hõbedast, kaalub 3600 grammi ja on 42 cm kõrge. Karikas on valmistatud 1826. aastal, ta iga ulatub 116 aastale. Omal ajal on karikas hinnatud 1500 Eesti kroonile. Kaasajal on selle väärtus muidugi veelgi kõrgem.

Praeguse Eesti Karika tõi Venemaa Eestisse sporditegelane E. Saarepera, kes pani selle mängu Eesti jalgpallivõistlustele. Vahelduvalt viiel aastal Eesti meistriks tulles võitis v.-s. Sport 1927. aastal Saarepera karika jäädavalt.

Vanaaegne karikas kaunistas rikkalikku auhinda-dekogu kuni 1938. aastani, mil v.-s. Sport annetas selle Eesti Karika nime all igaveseks rändauhinna Eesti karikavõistlustele jalgpallis.

1938. aastal võitis Eesti Karika annetaja ise, võites finaalis Tallinna jalgpalliklubi 2:1. Karikas jäi v.-s. Spordile ainult üheks aastaks, kuna 1939. ja 1940. aastal osutus Spordile komistuskiviks Tallinna jalgpalliklubi, kes tuli võitjaks mõlemal aastal.

Enamlaste võimu ajal, 1941. aastal ei tulnud võistlused Eesti Karika pärast loomulikult kõne allagi. See-ga jäi karikas Tallinna jalgpalliklubi kätte, kes säilitas selle enamlaste küüditamise eest Nõmmel maa sisse peitmisega. Tallinna vabastamise järel toodi Eesti Karikas peidikust välja ja pandi käesoleval hooajal uuesti rändama.

Eesti jalgpalli 1942. aasta karikavõistluste finaalmängu Pärnu Kalevi ja v.-s. Sport vahel võitis v.-s. Sport 3:0. Eesti Karika andis võitjale üle spordijuht Jüri Lossmann.

Ajalehed **Eesti Sõna** ja **Võrumaa Teataja** (september 1942)

Ester Tuiksoo: „Meil puudub täiesti regionaalpoliitiline mõtlemine.”

Inno Tähismaa

INTERVJUU > Võrumaa Teataja lugejate ees on seni ära õiendamata üks oluline võlgnevus: nimelt on seni ilmunud intervjuu Riigikogu liikme **Ester Tuiksooga** (47), kelle lugejad valisid veebis toimunud hääletusel esimesel poolaastal rubriigis „Riigikogulane vastab” parimaks vastajaks. Palusime lugejatel saata Estrile küsimusi ja pika ootamise peale mõned küsimused ka saabusid. Need puudutasid peamiselt seda, mida naine on Riigikogus oldud aasta-poolteise jooksul maainimeste heaks ära teinud. Esitasin selle küsimuse Estrile pärast intervjuud elektronposti teel.

Mida konkreetselt olete aasta jooksul Riigikogus ära teinud maainimeste heaks?

Ester Tuiksoo: Aasta jooksul on ikka kõige olulisemaks küsimuseks uue finantsperioodi 2014–2020 Eesti ja Baltikumi põllumajandustoetuste võrdsustamine teiste EU riikide põllumajandustoetustega. Olen selles küsimuses pidevalt infotunnis, maaelu komisjonis ja ka Euroopa Liidu asjade komisjonis survet avaldanud, et praegune minister tegeleks intensiivsemalt Euroopa suunal. Olen kindel, et paljusi minu ja teiste opositsiooni saadikute survele oleme Euroopas aktiivsemalt suhelnud. Olen ka peaministrit „kiusanud” põllumajanduse teemal, nii et tal pole olnud võimalust põllumajandust ignoreerida.

Muidugi olen toetanud toimetulekutoetuse võrdsustamist kõigi pereliikmete vahel – see eelnõu on läbinud esimese lugemise ning loodame, et läbib edukalt kõik lugemised ja võetakse vastu Riigikogus.

Samas olen tegelenud Haanja looduspargi teemaga ning arvan, et tänu minu ja ka kolleeg Luigase varasemal ajal avaldatud survele on keskkonnateemaga intensiivsemalt tegeletud. Tõsi, menetlus on veel pooleli.

Aga oma pikaajaliseks poliitiliseks saavutuseks loen Eesti Toidu projekti ja liikumise algatamist tootjalt tarbijani. Praegu on heameel vaadata, kuidas sellega teletakse üle Eestimaa.

Riigikogu liige Ester Tuiksoo andmas intervjuud Võrus 23. juulil Pankuri pubis.

Foto: INNO TÄHISMAA

Kohtusime Ester Tuiksooga juuli lõpus Võrus Pankuri pubis. Ester tegi ise ettepaneku kohtuda Võrus mõnes kohvikus ja valis selleks hiljuti avatud Pankuri publi. Parasjagu olid käimas tõised vaidlused Riigikogus seoses hätta sattunud Euroopa riikide abistamise paketi ehk ESMiga. Ester leidis aga mahti külastada kodukanti ja kohtuda Võrumaa Teataja ajakirjanikuga.

Kõigepealt vabandab Tuiksoo, et pole õigeaks ajaks saanud vastata kõigile talle esitatud küsimustele.

Miks?

E. T.: Ma pole suurem arvutiinimene ja kodus on Kõu internetiühendus, kuhu vahetevahel saab alles süda-ööl sisse. Vahel on teema kuum, mistõttu vaatan, mis nädalaga saab ja ei kiirusta vastamisega.

Aga ikka valis publik teid oma lemmikuks?

E. T.: Mul pole muidu loteriiga vedanud. Pole õnne olnud, et suured võidud oleks olnud. Täna inimesi, kes viitsid vastata. See on minu jaoks väike loteriivõit.

Mis te arvate, kas maal elamisel on tänasel päeval üldse perspektiivi?

E. T.: Väga õige küsimus. Leian, et meil puudub täiesti regionaalpoliitiline mõtlemine.

Maal on pärleid, aga kõigis küldes seda pole. On mõned ettevõtjad põllumeeste näol, taluturism. Ma ei saa aru, miks on valitsus nii tagasihoidlik. Kui inimesel tööd pole, siis läheb ta minema, kuigi hinges ei läheks. Me kuuleme tervete valdkonda-

de kokkutõmbamisest.

Mida siis ikkagi ette võtta, et maalt elu ära ei kaoks?

E. T.: Meil oleks oluline luua eritsoonid, kus riik maksab peale, näiteks Ida-Võrumaa ja Võrumaa. Isegi Harjumaal on trööstitud piirkondi.

Eks me ole oma rahva arvelt palju asju teinud. Euro tuli oma rahva arvelt. Kui euro tuli, siis öeldi, et hinnad ei tõuse.

Nüüd on Eesti kõige kiirema hinnatõusuga!

E. T.: Seoses euroga on investeeringuid tulnud, aga me peaksime oma inimest rohkem hoidma. Emapalgast ainult on vähe, suhtume inimestesse ükskõiksest. Mulle meeldib, et euro on, aga oleks pidanud mõtlema, et rahvast aidata.

Näiteks pensionide puhul peaks kõik saama ühe aasta eest võrdse koefitsendi, aga meil on nii, et kes keskmist palka ei teeninud, need saavad vähem. Rahvaliidu ja Keskerakonna võimuloleku ajal esitasime eelnõusid, et ühe aasta eest saaks sama koefitsendi. Midagi pole teha – eesti rahvas on praegusele valitsusele mandaadi andnud.

Nüüd toetab rahvas pigem opositsiooni?

E. T.: No nüüd on saanud lõpuks aru! Reformierakond – see on jõukate ja edukate esindajad. Nende meetodid on, et pead ise kõigege hakama saama. Keskerakond on inimeste heaks palju ära teinud, mina jäin opositsioonipoolele.

Kas teid kutsuti Reformierakonda?

E. T.: Ma ei kommenteer seda, läbirääkimisi on olnud igasuguseid. Reformierakond on ka muutunud, ta pole enam see, mis Kallase ajal. Neil on palju sümptaatseid seisukohti. Mul on palju tuttavaid ja sõpru, kes kuuluvad sinna klanni, aga arvustavad seda.

Mis Eestis kõige enam muret teeb?

E. T.: Eestile oleks vaja tugevat keskklassi. Näiteks Haanja vajaks erisust, sest kuplilisel maastikul on keerulisem, aga meie välistame kõik erisused. Kui inimene soovib seal elada, siis tuleks sellega arvestada.

Praegu toimub tohutu välismaale tööleminek. Soome kehtestas eestlastele töötuba abiraha, mistõttu tööealine inimene läheb sinna. Eestisse tulevad nad alles pensionäridena tagasi.

Kas ikka tulevad?

E. T.: No mõned tulevad.

Aga kui seal on parem arstiabi? Isegi meie president käis end seal ravimas.

E. T.: Seda on piinlik kuulda. Väikest rahvast ongi raske ja kulukas pidada. Valitsus on ükskõikne ega kuula inimesi.

Kas kriisi ajal oleks pidanud hoidma rahvast siin?

E. T.: Mulle meeldib Jaagumäe talu peremees, kes mõtleb väga Võru peale. See, kuidas ta hoolitseb töötajate eest, näitab, et kapitalil on rahvus ja identiteet. See on puhas emotsioon.

Väliskapital lasi kriisi ajal kohe jalga?

E. T.: Neid muu ei huvita,

kui võtta investeeringud välja ja edasi minna. Jaagumäe hoolitseb selle eest, et areng püsiks.

Paljud vanemad tahavad, et lapsed ära läheksid.

E. T.: Terve on mõelda, et laps saab parema hariduse. Küsimus on, kas ta selle haridusega tuleb Eestisse või leiab võimaluse mujal. Eesti ei paku kõiki võimalusi, aga väljas pole ka kõik hea. Olen ise olnud väljas ja kuna olen kodulembene inimene, siis tuli meeletu koduigatsus peale.

Miks te siis välismaale ei jäänud?

E. T.: Polnud mõtteski! Olen hingelt patrioot ning leian, et ka Eestis on võimalik elada ja töötada.

Isegi viimaste sündmuste valguses? (Ester on antud kohtu alla mitme süüdistusega. – toim)

E. T.: Ikka. Olen veel suurem patrioot kui need inimesed, kes selle rünnakuga on seotud. Olen sõitnud Tallinna vahet 1996. aastast ja minult on küsitud, miks ma ära ei koli? Ma ei taha! Tunnen Lõuna-Eesti elu paremini kui Põhja-Eesti elu.

Mida teeksite, kui oleksite ise valitsuses?

E. T.: Sotsiaalne pool tahaks läbivaatamist. Regionaalsed erisused oleks vajalikud. Ei saa ühe mõõdupuuga võtta Tartu linna ja Võru maakonda. Võiks kaaluda erimajanduspiirkonda, põllumajandustoetuste osas tuleks toetada oma põllumeest oma toidu kasvatami-

seks, et kvaliteetset toitu tuleks juurde. Vaja on turuarendust, teha marketingi. Tuleks mõelda, kuidas väärtustada oma töötajat nii, et ta ei koliks Soome. Euroopas on maainimene ja põllumajandustootja väärtustatud. Eesti põllumees on pidanud ebavõrdses konkurentsivõitlemas.

Kas toetust tuleks vana-delt riikidelt ära võtta?

E. T.: Ma kahtlen selles. Äsja möödus 50 aastat ühtse põllumajanduspoliitika kehtestamisest – ajast, mil oli vaja söekaevanduste töölist toita. Oleme sellega liitunud, selle omaks võtnud ja sealt raha saanud. Kui tahame jõukaks saada, peame ise panustama. See tähendab kõiki kaasnevaid toetustegevusi, näiteks turundust.

Edasi läheb meie jutt Euroopa Liidu teemadele. Räägime sellest, kui oluline positsioon on eesistujamaal, mis käesoleva aasta 1. juulist on Küpros. Seejärel tuleb 2013. aastal Iirimaa ja teisel poolaastal Leedu. 2014. aastal on eesistujad Kreeka ja Itaalia. Eesti kord tuleb 2018. aastal. Ester räägib Hispaania toetuspaketist, mille maht on 100 miljardit eurot.

Miks Eesti endale suuremaid toetusi ei kauple?

E. T.: Oleme tahtnud Euroopa Liidu keskmisest tasemest 90 protsendi ulatuses toetusi. Riigikogu infotunnis esitati peaministrile küsimus, aga tema ütles, et ega

me mingid kauplejad pole.

Soomlased on omale erisused välja kaubelnud.

E. T.: Eesti tahab olla paipois. See on mugavuspositsioon. Loomulikult, miks ei võiks midagi vastu küsida ESMiga ühinemise eest. ESMi hääletus oleks pidanud olema Riigikogu suure saali teema. Terve Bundestag tuli selleks kokku. Meil aga Euroopa Liidu asjade komisjon otsustab, et on põhiseadusest tulenev. Võiks ju siis ollagi 20 inimest, kes otsustavad, miks on tervet Riigikogu vaja. Me võtame endale suured kohustused komisjonis, kus kuus on vastu, kaks erapooletud ja kümme poolt. (Vastu olid Tuiksoo, Simson, Ratas, Kütt, Mikko ja Toom ning erapooletud Ossinovski ja Nestor, kes asendas Vassiljevit – toim).

Kui suur see ESMi kohustus on?

E. T.: Kogu ESM on viiendik eelarvest.

Olen teistelt Riigikogu liikmetelt viimase küsimusena küsinud ja küsin ka teilt, mida Misso vald tege-ma peaks? Väike Misso on üksi hädas ja keegi temaga liituda ka ei taha.

E. T.: Kui naabervallad ei taha, võiks Läti poole pakkuda. Seda on vales kuulata, et kool kinni pannakse.

Kas oleksite ise valmis minema Misso valda juhtima?

E. T.: Miks mitte. Järvelill läks Meremäele. Tema näol on võitnud terve Eesti, et ta ei jäänud Brüsselisse.

1953. aastal autotootmist alustanud SEATi uuringud näitavad, et hetkel on tema peamiseks soetamise põhjuseks disain. Tehnika usaldusväärsus pärineb Volkswagenilt nagu Skodalgi ja halvad üllatused seega välistatud. Konkreetne vedrus, rool ja pidurid ning juhikoja hea ergonoomika teevad tema juhtimise nauditavaks. Spordiosakonnast tulevad erimudelid pakuvad juhile aga mõõduka tasu eest erilisi emotsioone.

Moekamaks lõigatud SEAT Ibiza peidab endas emotsioone

Mihkel Vanari

Ibiza neljas, 2009. aastast toodetav põlvkond elas äsja üle uuenduskuuri. Tartus Ilmat-salu teel asuvast Topauto esindusest pakuti Võrumaa Teatajale proovida ilmselt tähelepanuväärseim 1,2 TSI turbobensiinimootoriga viieukse-line keskmises Style-varustuses klassikaline viieukse-line Ibiza, mis näitas end mugava, väleda ja säästliku autonä. Saadaval on veel kolmeukse-line SportCoupe ja ST universaalkere. Oodata on võrtsika Cupra-versiooni esitlust.

Välimuses on suurimaks uudiseks tuled – tavaliste asemel on lisana saadaval diodidel põhinevad valgustid nii taha kui ka ette. Uudset vormituid poritiivad, kapott ja kaitseraud lisavad autole pikkust üheksa millimeetri jagu. Kui välimusest rääkida, siis see oli ka enne uuen-damist kena. Seega võib ilu-operatsiooni põhjuseks olla hoopis SEATi korporatiiv-se näo otsing ja soov ostja-le midagi värskeemat pak-kuda. Disainerid on järgi-nud paljusid automoe praeguseid trende ja Ibiza peaks silmarõõmu pakkuma pal-judele. Olgu kohe lisatud, et omas klassis pakub ta ka ootamatult suurt sõidunau-dingut – roolitunnetus, ved-rustuse konkreetsus ning pi-durite informatiivsus kuulu-vad oma suuruse- ja hinna-klassi paremikuks.

Volkswageni tehnikal põhinev Hispaania saadik
SEATi tehnilise sisu mõist-

Ibizaal nagu ilmselt igal SEATil pole salongile ega juhtseadmete ergonoomikale midagi ette heita. Materjalid on klassi arvestades väärivad ja näiline kasinus peidab kõiki traditsioonilisi mugavuslisasid.

Fotod: MIHKEL VANARI

miseks on hea teada, et 1982. aastal ostis Volkswagen Barcelona äärelinnas asu-va autotehase esimesed akt-siad, 1986. aastal oli sakslas-tel juba kontrollpakk ja 1990. aastast on VW SEATi ainu-omanik.

Asjatundjad kiidavad praegu Toyota D-4D diisleid ja VW grupi TSI bensiinitur-bojõuallikaid. Mõlemad on mõistliku hinna juures õige-ägeda iseloomuga ja vähe ja-nused. Ibiza on 1,2 TSI ben-siiniturbo saadaval veidi oda-vamalt kui Volkswagenil ja kontsernikaaslasel Škodal.

Ei saa öelda, et Ibiza on VW Polo meeleolukas his-paaniapärase kuues. Auto interjööri, vedrustuse ja ise-loom on hoopis teised.

Ibiza roolides saab positiivse emotsiooni

Kabiin on juhisõbralikum, kui juhuslikule sissevaataja-le paista võib. Istmed on väga mõnusad ja kõik auto juhti-miseks vajalik justkui sirutub juhi poole. Esmapilgul edas-tab auto seest justkui üles-kutset, et ärge jätke isiklike asju nähtavale kohale. Tegeli-kult on isegi teises, Style-varustusastmes olemas nii tem-pomaat kui ka istmesoojen-dused. Raadio juhtimine käib vasakult rooli alt asuvalt pul-dilt. Püsikiiruse hoidjat saab lülitada nii, et auto kiirendab ja teine vajutus fikseerib kii-ruse vajalikule tasemele.

Peeglitega võib rahule jää-da, kuid massiivne uksepost sunnib pikema juhi ristmikul

paremalt läheneja märkami-seks kummardama.

Uue sportliku kelladeploki spidomeetri tihedad numb-rid nõuavad teravat silma, kuid seevastu ei varja nel-jas suunas seatav rool üheski asendis juhi silma eest kuva-tavat informatsiooni. Pealegi saab kiirusnäidu kuvada ka reisiarvesti ekraanile. Olemas on käigusoovitaja.

Maksimumpunktid an-naksin piduripedaali infor-matiivsusele ja juhiabidele, mida pole häälestanud lapse-hoidja käsi – järsule gaasiva-jutusele järgneb auto iseloo-mudemonstratsioon ning al-les seejärel sekkub ülereagee-rimist takistav elektroonika.

Ibiza on 1984. aastast ol-nud peamiselt väikeautode-

SEAT IBIZA

- Proovisõiduauto SEAT Ibiza 1,2 TSI 77 kW Style Ecomotive
- Luukpära
- Uksi: 5
- Kohti: 5
- Esivedu
- Mootor: R4 TSI 16V
- Töömaht: 1197 cm³
- Võimsus: 77 kW (105 hj) 5000 p/min
- Pöörde moment: 175 Nm 1550–4100 p/min
- Käigukast: 5 käiku (manuaal)
- Pikkus/laius/kõrgus: 4043/1693/1429 mm
- Telgede vahe: 2469 mm
- Vedrustus ees/taga: McPherson / õõtskardidega, mitmikvarrastega, keerdvõrdudega
- Pidurid ees/taga: ketas
- Rehvid: 185/60 R15
- Pöördering: 10,6 m
- Tühimass/täismass/kandevõime: 1095/1546/451 kg
- Lubatud haagis: 540 kg (piduritega 1200 kg)
- Tipkkiirus: 190 km/h
- Aeg 0–100 km/h: 9,8 s
- Keskmine kütusekulu: 5,3 l/100 km
- Kütusepaak: 45 l
- Pakiruum: 292 l
- Hooldevälp: 190 km
- Tehasegarantii: 4 aastat või 125 000 km
- Proovisõiduauto hind: 14 790 €

le pühendunud SEATi saadi-kuks rahvusvahelisel autotu-rul. Kaubaks on neid läinud üle nelja ja poole miljoni. Hetkel on saada kolmes ke-retüübis, neljas varustuspa-ketis (Reference, Style, Copa Plus ja FR) viie ottomootori-ga (alates 1,2-liitriise tööma-huga 51 kW kolmesilindrili-sest kuni 1,4-se 110 kW TSI-ga). Diisleid on kaks: 1,2 TDI 55kW ja 1,6 TDI, mis hää-lestatud kas 66 või 77 kW-le. Kui rääkida ohutusvarustu-sest, siis ABS, ASR ja ESP on olemas ka kõige kasinamas paketi-s, samas on FR aga olu-liselt sportlikuma vedrustus-

seadega – võiks lausa öelda, et teise klassi kuuluv sõiduk.

Mootorid komplekteeri-takse kas viiekäigulise ma-nuaalkäigukastiga või otse-lülitusega kahe siduriga DSG seitsmekäigulise automaadi-ga.

Uus Ibiza stardib hinnava-hemikus 12 990–18 190 eu-rot.

Pärast uue Ibiza roolis vee-detud tunde arvan end mõist-vat nende inimeste iseloomu ja eelistusi, kes on ta valinud Škoda Fabia, VW Polo või Opel Corsa asemel. Enne uue D-klassi luukpära ostu tasub kindlasti proovida Ibiza.

PUIGAR autoremont
tel. 78 28600; 52 88383 www.pulgar.ee info@pulgar.ee

KIIRÕLIVAHETUS SOODUSHINNAGA
PIDURITE REMONT STENDIS
PIDURIÕLI VAHETUS APARAADIGA
KEEVITUSTÖÖD, SUMMUTITE REMONT
ESISILLA REGULEERIMINE
ÜLEVAATUSE EELNE KONTROLL

LOTOS
VAADIÕLID
25%
SOODSAMAD

AVATUD E-R 8.00-17.00

E-R 8.30–18, L 9–15

ÕLI VAHETUS KOHAPEAL
AINULT 6 €

KÕIK ÕLID JA FILTRID –15%

KOHAPEAL VAHETADES
PIDURI OSAD –15%

Tel 782 5000
Vilja 43 Võru

KLAASIPROFID

Sõidukiklaaside MÜÜK
PAIGALDUS
TOONIMINE
KAHJUKÄSITLUS

Lehtklaas

Põllu 1E
Võru 65606

Tel: +372 5770 5111
klaasiprofid@gmail.com
www.klaasiprofid.ee

Pärast maratoni olid kõik väga rõõmsad, kuid väsinud. Maria Reiljan pildil vasakult esimene.

Foto: ERAKOGU

Jalgrattasõit ja vabatahtlik töö Maarja Küla heaks

Birgit Pettai

HEATEGEVUS > 16. septembril toimus Tartu rattamaraton, kust võtsid osa ka kaheksa Maarja Küla töötajat: Maria Reiljan, Lasse Virolainen, Jane Pokk, Reet Tepaskind, Piret Jansons, Marge Mäe, Laura Kahro ja Kaarel Roostar. Nende eesmärk oli koguda raha külasistest ratastooliteede rajamiseks.

Tartu rattamaratonil läbiti 89 kilomeetri pikkune distants maastikul. Viimastel kilomeetritel, täpsemalt Hellenurme tootlustuspunktis, liitus nendega ka kolm Maarja Küla elanikku – Tjorven, Taavi ja Meelis, kes läbisid maratonil kokku 12 kilomeetrit. Koos nendega läks sõitma ka üks Maarja Küla töötaja, kes pidi algselt teistega tervet rada kaasa sõitma, kuid kuna ta rattal tekkisid vahetult enne starti suured tehnilised probleemid, ei saa-

nud ta kohe alguses teistega startida. Finišeeruti aga pea-aegu kõik koos – tehti grupifiniš ja nende ajaks märgiti kuus tundi ja 57 minutit.

Kogu asja korraldaja, Maarja Küla töötaja Maria Reiljan on ise pärit Rõugest. Jah, meie oma Võrumaa inimene organiseeris nii lahe-da aktsiooni! Idee pärineb Marial juba sellest ajast, kui ta Inglismaal vabatahtlikuna elas ja töötas. Seal on üsna levinud selline heategevuslik vorm nagu *fundraising*. See toimib põhimõttel, et üks inimene või inimeste grupp teeb midagi (näiteks sõidab rattaga maratoni, jookseb, hüppab *benjit* vms) ja teeb oma aktsioonile kõvasti reklaami. Igal aktsioonil peab olema ka eesmärk, miks seda teha.

„Meie puhul oli eesmärgiks koguda raha Maarja Küla siseste kõvakattega ratastooliteede rajamiseks. Kui inimesed arvavad, et see te-

gevus, mida tehakse oma eesmärgi saavutamiseks – meie puhul siis rattamaratoni läbimine, on piisavalt tähtis ning sellele kulutatud aeg ja vaev väärib tasustamist ning ka eesmärk on piisavalt põhjendatud, siis nad toetavad seda tegevust rahaliselt,” selgitab Maria.

Maria tahtis Maarja Küla vabatahtlikuks minna. „Läksin esimest korda Maarja Külla 2009. aasta oktoobri lõpus ja vaatasin küla lihtsalt üle. Teist korda minnes olin seal vabatahtlikuna tööl juba terve nädalavahetuse ja nii hakkas see edaspidi olema igal teisel nädalavahetusel,” meenutab Maarja Küla töötaja Maria Reiljan oma teed Maarja Küla. Ta lisab: „Juba detsembri lõpus ja jaanuaris, kui oli paus ülikoolist, olin ma külas nädalate kaupa ning 2010. aasta suvel hakkasin seal asendajana tööle.”

2011. aastal läks Maria küll

aastaks Inglismaale EVSi vabatahtlikuks, kuid kui ta seal 2012. jaanuari lõpus tagasi tuli, sai ta lõpuks Maarja Küla ametlikuks töötajaks. „Küla on lihtsalt minu ümber ja minu sisse kasvanud. See on nagu väike paradiis, kus on super kollektiiv – nii ägedaid töökaaslasi pole mul mitte kusagil olnud. Samuti suudavad elanikud oma olekuga ja ütlemistega mind iga päev mitmeid kordi südamest naerma panna. Ma pole kordagi kahetsenud Maarja Küla minemist ja arvan, et see oli üks õigema otsuseid mu elus,” on Maria veendunud ning õnnelik oma praeguse töökoha üle.

Maria läks vabatahtlikuna Maarja Külla tööle sellepärast, et ta oli varem sellise tööga juba kokku puutunud Võru Järve koolis, kus töötab tema ema. Ta tegi nädalajagu ühes tsirkuselaagris vabatahtlikku tööd, mis talle väga

Maria Reiljani muljed Tartu rattamaratonist ja seal läbitud rajast: „Maratonirada oli suhteliselt raske. Käisin maratonile eelneval nädalavahetusel ühisharjutusel läbi sõitmas lühikest distantsi, s.o 40 kilomeetrit, nii et teadsin, mida oodata. Ka teistele olin ülevaate andnud. Kohe startis otsustasime ära, et meie etteotsa trügima ei hakka, pigem võtame rahulikult ja sõidame tagapool.

Ent ka tagapool sõitmisel olid omad miinused – ratturid olid raja kohati väga poriseks tallanud. Neid kohti oli päris palju, kui pidi ratast seetõttu käekõrval lükkama, sest rohkem kui pahkluu sügavusest mudast muud moodi läbi ei saanud.

Alguses sõitsime kõik koos, kuid pärast esimest tootlustuspunkti otsustasime edasi sõita igaüks omas tempos. Kui olime läbinud umbes poole rajast, olid tootlustuspunkti meile kaasa elama tulnud meie juhataja ja üks töötaja koos elanikega. See oli väga lahe, sest selleks ajaks hakkas juba väsimus võimust võtma ning pori tõmbas ka natuke motivatsiooni alla, aga pärast seda tootlustuspunkti läks sõit juba rõõmsamalt.

Paljud on küsinud, et kas katkestamist ei tulnud mõttesse? Ei tulnud. Igakord, kui jõudsin porise kohani, mida rattaga tuli läbida, mõtlesin meie sõidu eesmärgi peale ja pedaal muutus kohe kergemaks.

Kui elanikud meiega viimases tootlustuspunktis liitusid, oli edasine sõitmine lausa lust! Maarja Küla elanik Tjorven sõitis ees täie tempoga, nii et meil kui juba natuke väsinud töötajatel oli temaga võimatu sammu pidada. Taavi soovis kõva häälega kõigile ainult armastust ning Meelis väntas oma rattaga meil ees väga soliidset ja rahulikult, nagu poleks rada üldse raske. Õnneks sai elanikele suhteliselt hea rada, võrreldes sellega, mida meie kohati läbima pidime.

Pärast maratoni oli kõigil hea tuju, kuigi olime suhteliselt väsinud. Küsisin oma tiimikaaslastelt, kas nad teeksid seda uuesti ja kõik olid rõõmuga nõus, nii et kes teab, äkki järgmine aasta jälle ...

Elanikud olid igatahes väga rõõmsad ja neile meeldis kogu üritus väga. Start oli nende jaoks päris võimas asi, mida vaadata – tuhanded ratturid koos sõitmas – seda iga päev ei näe. Neile meeldis väga ka raja ääres teistele ratturitele kaasa elada ja nad ei jõudnud ära oodata, millal meiega samuti liituda saavad.

Õhtul Maarja Külla jõudes ning ka järgmisel päeval ei olnud igatahes muljete rääkimisel ja medali näitamisel lõpu – neile meeldis väga Tartu rattamaraton.”

meeldis. „Pärast seda mõtlesin, et võiks kuskil veel midagi sellist teha ja nii ma Maarja Külla sattusingi,” räägib Maria.

Annetajad

17. septembri seisuga on Maarja Küla saanud inimestelt annetusi 145 euro väärtuses. Pärast maratoni on veel võimalik sama üritust toetada ja annetusi teha 16. oktoobrini. Kui keegi arvab, et see aktsioon on toetamist väärt ning Maarja Küla ratastooli kasutavatel elanikel ja neil elanikel, kel või-

vad olla pisikesed tasakaalu-probleemid, võiks olla paremad võimalused külas ringiliikumiseks (kuna vihma ja lörtsiga on teed üpris porised ning raskesti läbitavad), siis toetada saab, kui kanda raha pangakontole Swedbankis (221026292820) või Nordea Pangas (17000304964). Selgituseks tuleks märkida: „TeelgaMajani”. Ka on võimalik toetada, helistades telefonil 900 6200. Kõne maksumus on kaks eurot.

Pole tähtis, mis summa annetatakse, iga euro on vajalik ja tähtis!

Sõlekese aias korraldati suurejooneline mihklilaat

Rahvast oli kohale tulnud suur hulk – laadal oli ju palju tõmbenumbreid ja eks ligi 20-kraadine õhutemperatuur oli vaid soovivaks teguriks.

Osula mees Harri Lindmets andis löötspillimänguga laadale õige meeleolu.

Fotod: MAILIT PAJU

Mailit Paju

LAAT > Kuigi rahvakalendri järgi on mihklipäev täna, tähistatakse lasteaedades-koolides seda päeva enamasti varem ja põhiliselt ikka ühe vahva laadaga. Et Võru Sõlekese lasteaed meie maakonnalehes nii suurelt oma laata reklaamis, läksime vaatama, kas on kuulda ka tõelist laadamelu või on tegemist lihtsa lasteüritusega.

Tuleb nentida, et niisugusele laadale, nagu korraldati üleile Sõlekese, jätkub vaid kiidusõnu. Seal oli kõik, mis ühel tõelisel laadal olema peaks: pillimees, esinejad, laadafotograaf, batuut, poni, ATV, kirburt, rääkimata kõigist neist paljustest laa-

damüügipunktidest, mis kõige eelmainitu keskel kenasti rahvast täis. Oli ju ka, mille nimel sagida, sest enamjaolt müüdi isetehtud maiuseid alates kookidest, lõpetades muffinite, pirukate ja vahvlitega. Müüdi ka aedvilju ja isegi veel kukeseeni.

Üks müügipunkt oli puhtalt küüslaugutoodetest tulvil – sildi all „Mahe küüslauk” kutsuti rahvast maitsma erinevaid küüslaugust tehtud tooteid, näiteks küüslaugu-moosi. Selle vahetus läheduses müüs üks naine aga ainult täisterajahust valmistatud saiakesti – huvitavaim neist oli ehk oapasteeditäidisega. Eesti Pagari ja Näpsi tooteid sai ka laadal degusteerida.

Kes tahtis laadal kõike proovida, pidi küll seal vähemalt paar tundi veetma, sest näiteks batuudile lasti korraga hüppama vaid kolm last, ATV ja poniga sõitma üks laps. Nii olid järjekorrad pikad, aga kõik elamuse saamist nimel ootamist ja äraproovimist väärt.

ESMASPÄEV, 1. OKTOOBER

ETV

06.55 Terevisioon **08.55** Holby City haigla (Inglise 1999) **09.55** Terevisioon **11.55** Maahommik **12.40** lga pink räägib loo **13.10** Suurmaarjapäev (Eesti 2011) **13.35** ENSV: Disko ja kodusõda **14.40** Pehmed ja karvased **14.25** Jamie Oliveri 30 minuti road* **14.50** Vincent, 1/4 (Inglise 2005) **16.00** Holby City haigla (Inglise 1999) **17.00** Aktuaalne kaamera **17.10** Õnne 13 **17.40** Súdameasi (Inglise 2004) **18.30** Aktuaalne kaamera **18.55** Rahvusvaheline muusikapäev **20.05** Osoon **20.35** Meie inimesed: Mati **21.00** AK. Ilm. Sport. **21.40** Välisilm **22.10** Piraadid paradiiis (USA 2012) **23.10** Pehmed ja karvased **23.35** Súdameasi* (Inglise 2004) **00.27** ERR uudised

ETV 2

07.10 Baleriin Angelina* **07.20** Kõige suurem sõber* **07.50** Konn ja sõbrad* **07.55** Aisopose teater **08.05** Reporterhiir Marvi Hämmer **08.30** Maa ja taeva vahel (Eesti 2004) **09.00** Ringvaade **09.35** Nollywoodi emand **10.26** ERR uudised **17.05** Kuidas on Maa meid loonud? **18.00** Muumioru lood **18.25** Must ja valge koer **18.30** Lastetuba **18.45** Völukarussell **18.55** Tatonka lood **19.05** Ruff tegutseb **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vene k) **20.00** Dostojevski, 1/8 (Venemaa 2011) **20.55** Elu on liiga lühike **21.26** Üks lugu: Sisekujundaja Ülo Sirp **21.30** Jüri Üdi klubi: Monoteater Stereopublikule ... **22.25** Kodanik Kane (USA 1941) **00.25** Vang nr 6 (Inglise 1967) **01.18** ERR uudised

Kanal 2

06.00 Punased roosid **06.45** Joonissarjad **08.00** Reporter **09.00** Ettevaatust inglisa **10.00** Talisman **11.00** Kodus ja võõrsil **11.30** Saare sosinad **12.30** Meie aasta Siberis* **13.00** Krimi* **13.30** Knight Rider **14.30** Komissar Rex **15.30** Punased roosid **16.30** Talisman **17.30** Ettevaatust inglisa **18.30** Kodus ja võõrsil **19.00** Reporter **20.30** Saladused **21.20** Meeleheitel koduperenaised **22.20** Kaks ja pool meest **22.50** Jälgi jätmata: Raske maandumine **23.50** Mee-dium: Poolik vedamine **00.45** Raines **01.35** Päikese-pisarad **03.30** Reporter **04.50** Aiadetektiivid

TV3

06.15 Beyblade **06.40** Winxid **07.05** Beyblade **07.30** Käsnakalle Kantpüks **07.50** Kaunis Lola **08.50** Kirgede torm **09.50** Vaprad ja ilusad **10.15** Faktuaalne kaamera **10.45** Top Shop **11.10** Omakohus **11.40** Kõige naljakamad koduvideod **12.10** Kahjutasu **13.00** Eesti otsib superstaari **14.30** Faktuaalne kaamera **15.00** Vaprad ja ilusad **15.25** Selline on elu! **16.25** Kaunis Lola **17.25** Kirgede torm **18.30** Kõige naljakamad koduvideod **19.00** Seitsmesed uudised **19.30** Omakohus **20.00** Ment **21.00** CSI Kriminalistid **22.00** Õigustatud tapmine **00.00** CSI Kriminalistid **00.58** TV3play.ee uudised **01.00** Vale jälgedel **01.55** Nukumaja **02.45** Sõnumitooja **03.25** Seitsmesed uudised **03.50** Ment **04.40** Omakohus **05.05** Seitsmesed uudised **05.30** Selline on elu!

TV6

06.00 Hommikuraadio **09.00** Seitsmesed suvesadamas **09.30** Kodu keset linna **10.00** Kälimehed **10.55** Läbirääkija (USA 1998) **13.35** Kodu keset linna **14.00** Farscape - kosmoses kaotsis **15.00** Kutsume Cobra 11 **16.00** Kuidas ma kohtasin teie ema **16.30** Rammumeeste maailma karikasari **17.30** Rajalt maha **18.30** Simpsonid **19.00** Clevelandi show **19.30** Kuidas ma kohtasin teie ema **20.00** Moodne perekond **20.30** Simpsonid **21.00** Viimane mohhikaanlane (USA 1992) **23.10** Paljalt naljakas **23.40** Puhastaja **00.35** Kõik, mida tahtsid teada aga kartsid küsida pokkerist **01.05** Salatoimikud **01.55** Rammumeeste maailma karikasari **02.45** Hommikuraadio **05.00** Kodu keset linna **05.25** Seitsmesed uudised **05.50** Uudistemagasin

Kanal 11

06.10 Armastus või raha **06.55** Heartland: Metshobused **07.40** Saint Tropez **08.40** Doktor Oz **10.30** Ellen **11.25** Superlapsehoidja **12.20** Top Shop **12.35** Miss Marple **14.30** Tee õnnele **16.20** Heartland: Tõeline katsumus **17.15** Superlapsehoidja **18.10** Doktor Oz **19.05** Sõnasõda **20.00** Ellen **21.00** Jälgija (USA 2000) **23.00** Drag queenide võidujooks **00.00** Reporter **01.35** Koduvallutajad Colin ja Justin **02.25** Heartland: Tõeline katsumus **03.10** Doktor Oz **04.40** Reporter

TEISIPÄEV, 2. OKTOOBER

ETV

06.55 Terevisioon **08.55** Holby City haigla (Inglise 1999) **09.55** Terevisioon **11.55** Prillitoos **12.55** Puutepunkt **13.25** Meie inimesed: Mati **13.50** Osoon **14.20** Minuscule **14.25** Välisilm **15.00** Arktikast Antarktikasse* (Eesti 2012) **15.30** Köögikodanikud **16.00** Holby City haigla (Inglise 1999) **17.00** Aktuaalne kaamera **17.10** Õnne 13 **17.40** Súdameasi (Inglise 2004) **18.30** Aktuaalne kaamera **19.00** Ringvaade **20.05** Vabariigi kodanikud **21.00** AK. Ilm. Sport. **21.40** OPI! **22.10** Nikolaj ja Julie (Taani 2003) **22.55** ENSV: Disko ja kodusõda **23.25** Súdameasi* (Inglise 2004) **00.10** Ringvaade **01.20** ERR uudised

ETV 2

07.10 Völukarussell* **07.20** Tatonka lood* **07.30** Ruff tegutseb **07.40** Must ja valge koer **07.50** Muumioru lood* **08.15** Lastetuba **08.30** KeeleVägi **09.00** Täna õhtul – Voldemar Kuslap* **09.55** Vang nr 6 (Inglise 1967) **10.42** ERR uudised **17.05** Kalailm **17.30** Maa ja taeva vahel (ETV 2004) **18.00** SimsalaGrimm **18.25** Näh **18.30** Lastetuba **18.45** Völukarussell **18.55** Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused **19.05** Väike Nicolas **19.20** AK (viipek) **19.30** AK (vene k) **20.00** Pealtnägija (venekeelsete subtiitritega) **20.45** Erica **21.30** Alateadvuse alkeemia **22.25** Polaartrip **22.45** Eesti TOP 7 **23.30** Apokalüpsis (Prantsuse 2009) **00.28** ERR uudised

Kanal 2

06.00 Punased roosid **06.45** Joonissarjad **07.35** Reporter **09.00** Ettevaatust inglisa **10.00** Talisman **11.00** Kodus ja võõrsil* **11.30** Saladused **12.20** Kuldvillak **12.55** Mr Bean **13.30** Knight Rider **14.30** Komissar Rex **15.30** Punased roosid **16.30** Talisman **17.30** Ettevaatust inglisa **18.30** Kodus ja võõrsil **19.00** Reporter **20.00** Krimi **20.30** NCIS Los Angeles **21.30** Süvahavva **22.30** Tappev mäng (USA 2010) **00.30** Merepatrull **01.25** Maailm sõjalal (USA 2005) **03.00** Reporter **03.55** Kaks ja pool meest **04.15** Rosamunde Pilcher - Lordid ei valeta (Saksa 2010)

TV3

06.15 Beyblade **06.40** Winxid **07.05** Beyblade **07.30** Käsnakalle Kantpüks **07.50** Kaunis Lola **08.50** Kirgede torm **09.50** Vaprad ja ilusad **10.15** Elu keset linna **10.45** Top Shop **11.10** Omakohus **11.40** Kõige naljakamad koduvideod **12.10** Kahjutasu **13.00** Ment **14.00** CSI kriminalistid **15.00** Vaprad ja ilusad **15.25** Selline on elu! **16.25** Kaunis Lola **17.25** Kirgede torm **18.30** Kõige naljakamad koduvideod **19.00** Seitsmesed uudised **19.30** Omakohus **20.00** Kaua võib! **20.30** Sind otsides **21.30** CSI New York **22.30** Surmarong (USA 1995) **00.35** Õigluse nimel **01.33** TV3play.ee uudised **01.35** Vale jälgedel **02.25** Kaua võib! **02.55** Stop* **03.25** Seitsmesed uudised **03.50** Sind otsides **04.40** Omakohus **05.05** Seitsmesed uudised **05.30** Selline on elu!

TV6

06.00 Hommikuraadio **09.00** Seitsmesed uudised **09.30** Kodu keset linna **10.00** Kälimehed **11.00** Viimane mohhikaanlane **13.10** Top Shop **13.30** Kodu keset linna **14.00** Farscape - kosmoses kaotsis **15.00** Kutsume Cobra 11 **16.00** Kuidas ma kohtasin teie ema **16.30** Kälimehed **17.30** Rajalt maha **18.30** Simpsonid **19.00** Clevelandi show **19.30** Kuidas ma kohtasin teie ema **20.00** Moodne perekond **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Euroopa jalgpalli meistrite liiga: Kohtuvad Juventus Torino – Sahktar Donetsk **23.45** Paljalt naljakas **00.15** Rikaste valud **01.10** Salatoimikud **02.05** Hommikuraadio **05.00** Kodu keset linna **05.25** Seitsmesed uudised **05.50** Uudistemagasin

Kanal 11

06.10 Armastus või raha **06.55** Heartland: Tõeline katsumus **07.40** Saint Tropez **08.40** Doktor Oz **10.30** Ellen **11.25** Superlapsehoidja **12.20** Top Shop **12.35** Miss Marple **14.30** Tee õnnele **16.20** Heartland: Küünlad tuules **17.15** Superlapsehoidja **18.10** Doktor Oz **19.05** Sõnasõda **20.00** Ellen **21.00** Kuidas alasti hea välja näha? **22.00** Pögenenud **23.00** Kummaline seks: Õhupalli fetish **23.30** Seksinipid **00.00** Reporter **00.50** Sõnasõda **01.35** Koduvallutajad Colin ja Justin **02.25** Heartland: Küünlad tuules **03.10** Doktor Oz **04.40** Koduvallutajad Colin ja Justin **05.30** Reporter

KOLMAPÄEV, 3. OKTOOBER

ETV

06.55 Terevisioon **08.55** Holby City haigla (Inglise 1999) **09.55** Terevisioon **11.55** OPI! **12.25** 27: Kull ja kiri **12.55** Mees metsast ja mere äärest. Skulptor Jüri Ojaver **13.40** Kapell (ETV 1981) **14.05** Vabariigi kodanikud* **15.00** Kodutänav* (Inglise 2006) **16.00** Holby City haigla (Inglise 1999) **17.00** Aktuaalne kaamera **17.10** Õnne 13 (Eesti 2003) **17.40** Súdameasi (Inglise 2004) **18.30** Aktuaalne kaamera **19.00** Ringvaade **20.05** Pealtnägija **21.00** AK. Ilm. Sport **21.40** Foorum **22.30** Parimad naabrid (Eesti 2012) **23.20** Súdameasi* (Inglise 2004) **00.05** Ringvaade **01.16** ERR uudised

ETV 2

07.10 Pritsimees Saamuel* **07.20** Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused* **07.30** Väike Nicolas* **07.45** Näh* **07.50** SimsalaGrimm* **08.15** Lastetuba **08.30** Volkswagen **09.00** Ringvaade **10.05** Polaartrip **10.25** Eesti TOP 7 **11.12** ERR uudised **17.30** Puutepunkt **18.00** Geronimo Stiltoni lõbusad lood **18.20** Näh **18.30** Lastetuba **18.45** Völukarussell **18.55** Mamma Muu ja vares **19.05** Väike Nicolas **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** AK (vene k) **20.00** Meie inimesed: Kirsi **20.25** Tänavaristlejad **20.50** Ilus maa **21.00** Ainult meie kolm **21.30** Troonide mäng **22.25** Tule nagu oled **00.15** Tartu muusikapäevad 30: In Spe **00.52** ERR uudised

Kanal 2

06.00 Punased roosid **06.45** Joonissarjad **08.00** Reporter **09.00** Ettevaatust inglisa **10.00** Talisman **11.00** Kodus ja võõrsil **11.30** Süvahavva **12.30** Kelgukoerad* **13.30** Knight Rider **14.30** Komissar Rex **15.30** Punased roosid **16.30** Talisman **17.30** Ettevaatust inglisa **18.30** Kodus ja võõrsil **19.00** Reporter **20.00** Suur lotokolmapäev **21.00** Meie aasta Siberis **21.30** Pilvede all **22.30** Vahelevõtja **23.25** Hea naine **00.25** Mentalist: Punane hirm **01.20** NCIS Los Angeles **02.05** Krimi **02.30** Rooli võim **02.55** Reporter **03.45** Kääridega plehku! (USA 2006)

TV3

06.15 Beyblade **06.40** Winxid **07.05** Beyblade **07.25** Käsnakalle Kantpüks **07.50** Kaunis Lola **08.50** Kirgede torm **09.50** Vaprad ja ilusad* **10.15** Kaua võib! **10.45** Top Shop **11.10** Omakohus **11.40** Kõige naljakamad koduvideod **12.10** Kahjutasu **13.00** Sind otsides **14.00** CSI New York **15.00** Vaprad ja ilusad **15.25** Selline on elu! **16.25** Kaunis Lola **17.25** Kirgede torm **18.30** Kõige naljakamad koduvideod **19.00** Seitsmesed uudised **19.30** Omakohus **20.00** Meisterkock **21.00** Nurjatud tüdrukud **22.00** Juurdlust viivad läbi sensitiivid (Venemaa 1996) **23.00** Top Gear **00.10** Sündmus **01.05** Victoria püssi ja panniga **01.38** TV3paly.ee uudised **01.40** Chicago koodeks **02.25** Kuldsuu Ted **02.50** Seitsmesed uudised **03.15** Top Gear **04.15** Victoria püssi ja panniga **04.40** Omakohus **05.05** Seitsmesed uudised **05.30** Selline on elu!

TV6

06.00 Hommikuraadio **09.00** Seitsmesed uudised **09.30** Kodu keset linna **10.00** Kälimehed **11.00** A Le Coq Live Eesti Muusikaauhinnad **13.10** Top Shop **13.30** Kodu keset linna **14.00** Unistuste printsess **15.00** Tenerife **16.00** Kuidas ma kohtasin teie ema **16.30** Kälimehed **17.30** Rajalt maha **18.30** Simpsonid **19.00** Clevelandi show **19.30** Kuidas ma kohtasin teie ema **20.00** Moodne perekond **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Euroopa jalgpalli meistrite liiga: Arsenal London – Olympiacos Pireus **23.45** Paljalt naljakas **00.15** Euroopa Pokkeriturnee **01.15** Hummituslinna vangid **02.15** Salatoimikud **03.10** Hommikuraadio **05.00** Kodu keset linna **05.25** Seitsmesed uudised **05.50** Uudistemagasin

Kanal 11

06.10 Armastus või raha **06.55** Heartland: Küünlad tuules **07.40** Saint Tropez **08.40** Doktor Oz **10.30** Ellen **11.25** Superlapsehoidja **12.20** Top Shop **12.35** Kuidas alasti hea välja näha? **13.35** Pögenenud **14.30** Tee õnnele **16.20** Superlapsehoidja **18.10** Doktor Oz **19.05** Sõnasõda **20.00** Ellen **21.00** Las käia! (USA 2000) **23.00** 90210: Pornokuningas **00.00** Reporter **00.50** Sõnasõda **01.35** Koduvallutajad Colin ja Justin **02.25** Superlapsehoidja **03.10** Doktor Oz **04.40** Koduvallutajad Colin ja Justin **05.30** Reporter

NELJAPÄEV, 4. OKTOOBER

ETV

06.55 Terevisioon **08.55** Holby City haigla (Inglise 1999) **09.55** Terevisioon **11.50** Pealtnägija **12.35** Parimad naabrid (Eesti 2012) **13.25** Foorum **14.15** Mõtete sunnil (Taani 2008) **14.45** Tähelaev: Mihhail Lotman (ETV 2012) **16.00** Holby City haigla (Inglise 1999) **17.00** Aktuaalne kaamera **17.10** Õnne 13 **17.40** Súdameasi (Inglise 2004) **18.30** Aktuaalne kaamera **19.00** Ringvaade **20.05** Kahekõne **21.00** AK. Ilm. Sport. **21.40** Kapital **22.10** MI **22.35** Õhus on muusikat (Austria 2012) **23.40** Súdameasi* (Inglise 2004) **00.25** Ringvaade **01.30** Piraadid paradiiis (USA 2012) **02.32** ERR uudised

ETV 2

07.10 Völukarussell* **07.20** Mamma Muu ja vares* **07.30** Nuki ja sõbrad* **07.35** Väike Nicolas* **07.45** Näh **07.55** Geronimo Stiltoni lõbusad lood* **08.15** Lastetuba **08.30** Mõtõlus: Merle Jääger **09.00** Ringvaade **10.05** Smallville **10.45** ERR uudised **17.05** Ajavaod **17.30** Meestetööd **18.00** Tule õue! **18.25** Kasuta oma kujutlusvõimet! **18.30** Lastetuba **18.45** Kiisu Miisu enneolematud seiklused **18.55** Beni ja Holly väike kuningriik **19.05** Stella ja Sam **19.20** Aktuaalne kaamera (viipek) **19.30** AK (vene k) **20.00** Veskimees **20.30** Kalailm **21.00** Volkswagen **21.30** Spioonid **22.20** Elu on liiga lühike **22.50** Ainult meie kolm **23.20** Tule nagu oled **01.16** ERR uudised

Kanal 2

06.00 Punased roosid **06.45** Joonissarjad **08.00** Reporter **09.00** Ettevaatust inglisa **10.00** Talisman **11.00** Kodus ja võõrsil **11.30** Pilvede all **12.30** Suur lotokolmapäev **13.30** Knight Rider **14.30** Komissar Rex **15.30** Punased roosid **16.30** Talisman **17.30** Ettevaatust inglisa **18.30** Kodus ja võõrsil **19.00** Reporter **20.00** Heeringas Veenuse õlal **20.30** Minu mees suudab! **22.00** Peoloom Van Wilder 2 (USA 2006) **23.50** Kondimurdjad (USA 2005) **01.55** Hea naine*: Vippkohtlemine **02.40** Eesti kõige-kõige **03.00** Reporter **03.50** Hooaeg* **04.25** Aiasaade **04.40** Kodusaade* **05.15** Kokasaade - Lusikas*

TV3

06.15 Joonissarjad **07.50** Kaunis Lola **08.50** Kirgede torm **09.50** Vaprad ja ilusad **10.15** Teekond iseen-dani **10.45** Top Shop **11.10** Omakohus **11.40** Kõige naljakamad koduvideod **12.10** Kahjutasu **13.00** Nurjatud tüdrukud **14.00** Meisterkock **15.00** Vaprad ja ilusad **15.25** Selline on elu! **16.25** Kaunis Lola **17.25** Kirgede torm **18.30** Kõige naljakamad koduvideod **19.00** Seitsmesed uudised **19.30** Omakohus **20.00** Stiilipäevik **20.30** Kättemaksukontor **21.30** Selgelt-nägijate tuleproov **22.35** Kol

REEDE, 5. OKTOOBER

ETV

06.55 Terevisioon **08.55** Holby City haigla (Inglise 1999) **09.55** Terevisioon **11.55** MI **12.25** Õhus on muusikat (Austria 2012) **13.25** Ilus maa: Kõllestes müramehed **13.35** Ajalik ja ajatu (subtiitritega) **14.05** Terve Eesti **14.35** Kapital **15.00** Metsapeatus **15.30** Reisile minuga: Fecamp, Bayeux **16.00** Holby City haigla (Inglise 1999) **17.00** Aktuaalne kaamera **17.10** Õnne 13 (Eesti 2003) **17.40** Südameasi (Inglise 2004) **18.30** Aktuaalne kaamera **19.00** Ringvaade **19.35** 27: Uut ja vana **20.05** Hercule Poirot (Inglise 1993) **21.00** Aktuaalne kaamera. Ilm. **21.30** Sport **21.40** Kaadris: Tulivesi **22.00** Tulivesi (Eesti 1994) **23.35** Pealtnägija **00.20** Südameasi* (Inglise 2004) **01.05** Ringvaade **01.46** ERR uudised

ETV 2

07.10 Kiisu Miisu enneolematud seiklused* **07.20** Beni ja Holly väike kuningriik* **07.30** Stella ja Sam* **07.45** Tule õue! (Eesti 2012) **08.15** Lastetuba **08.30** Kalailm **09.00** Ringvaade **10.05** Jüri Üdi klubi: Monoteater Stereopublikule... **11.00** Veskimees **11.24** ERR uudised **17.15** Smallville* **18.00** Muumioru lood **18.20** Maša ja karu **18.30** Lastetuba **18.45** Suursilm **18.55** Beni ja Holly väike kuningriik **19.05** Stella ja Sam **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** AK (vene keeles) **20.00** Argentina õppetunnid **21.00** Polaartrip, 4/8 **21.20** Minuscule **21.30** Kuidas on Maa meid loonud? **22.20** Erica* **23.05** Troonide mäng (USA 2011) **00.00** Eesti TOP 7 **00.49** ERR uudised

Kanal 2

06.00 Punased roosid **06.45** Joonissarjad **08.00** Reporter **09.00** Ettevaatust inglisa **10.00** Talisman **11.00** Kodu ja võõrsil **11.30** Heeringas Veenuse õlal **12.00** Minu mees suudab! **13.30** Knight Rider **14.30** Komissar Rex **15.30** Punased roosid **16.30** Talisman **17.30** Ettevaatust inglisa **18.30** Kodu ja võõrsil **19.00** Reporter **20.00** Kuldvillak **20.35** Galileo **21.30** Kelgukoerad **22.30** Unustamatu: Leekides **23.30** Hirmude öö: Identiteet (USA 2003) **01.15** Kalmaar ja vaal (USA 2005) **02.35** Karda iseenast (USA 2006) **04.00** Reporter **04.50** Võrk 2 (USA 2006)

TV3

06.15 Joonissarjad **07.25** Käsnakalle Kantpüks **07.50** Kaunis Lola **08.50** Kirgede torm **09.50** Elu keset linna **10.15** Stiilipäevik **10.45** Top Shop **11.10** Omakohus **11.40** Kõige naljakamad koduvideod **12.10** Kahjutasu **13.00** Kättemaksukontor **14.00** Selgeltnägijate tuleproov **15.00** Vaprad ja ilusad **15.25** Selline on elu! **16.25** Kaunis Lola **17.25** Kirgede torm **18.30** Kõige naljakamad koduvideod **19.00** Seitsmesed uudised **19.30** Omakohus **20.00** Teekond iseendani **20.30** Randevuu **21.30** Castle (USA 2009) **22.30** Rokipeer (USA 2008) **00.30** Raevupallid (USA 2007) **02.18** TV3play.ee uudised **02.20** Koera aasta (USA 2007) **04.05** Selline on elu! **04.50** Omakohus **05.15** Seitsmesed uudised **05.40** Kirgede torm

TV6

06.00 Hommikuraadio **09.00** Seitsmesed uudised **09.30** Kodu keset linna **10.00** Unistuste printsess **11.00** Kuningriik (USA 2007) **13.10** Top Shop **13.30** Kodu keset linna **14.00** Unistuste printsess **15.00** Tennerife **16.00** Kuidas ma kohtasin teie ema **16.30** Kälimehed **17.30** Rajalt maha **18.30** Simpsonid **19.00** Clevelandi show **19.30** Kuidas ma kohtasin teie ema **20.00** Moodne perekond **20.30** Simpsonid **21.00** X-Factor **22.50** Paljalt naljakas **23.20** Äss mättasse 2 (USA 2009) **01.05** Heroes **01.50** Hommikuraadio **05.00** Kodu keset linna **05.25** Seitsmesed uudised **05.50** Uudistemagasin

Kanal 11

06.10 Armastus või raha **06.55** Superlapsehoidja **07.40** Saint Tropez **08.40** Doktor Oz **10.30** Ellen **11.25** Superlapsehoidja **12.20** Top Shop **12.35** Lihtne, kiire, maitsev! **13.05** 10 aastat nooremaks **13.35** Piinlikud kehad **14.30** Tee õnnele **16.20** Superlapsehoidja **18.10** Doktor Oz **19.05** Ühikarottide ekstreem-sõnasõda **20.00** Ellen **21.00** Romantiline reede: Titetegu (USA 2010) **23.00** Allilma emandad **00.00** Reporter **00.50** Ühikarottide ekstreem-sõnasõda **01.40** Koduvallutajad Colin ja Justin **02.25** Superlapsehoidja **03.10** Doktor Oz **04.40** Koduvallutajad Colin ja Justin **05.30** Reporter

LAUPÄEV, 6. OKTOOBER

ETV

07.30 Beni ja Holly väike kuningriik* **07.40** Stella ja Sam* **07.50** Tegus Timmu **08.00** Muumioru lood* **08.25** Maša ja karu* **08.35** Buratino tegutseb jälle **09.00** Puutepunkt (subtiitritega) **09.30** Metsapeatus **10.00** Maahommik **10.45** Õnne 13 **11.15** Pealtnägija (subtiitritega) **12.05** Hercule Poirot* **12.55** Väike luulesaade **13.15** Jüri Üdi klubi: Monoteater Stereopublikule ... **14.05** Kahekõne **15.00** Alateadvuse alkeemia **16.00** Kiirabihaigla **16.45** Arktikast Antarktikasse **17.15** Nikolaj ja Julie **18.00** Tänavaristlejad **18.30** Aktuaalne kaamera **18.45** Karm põhjala **19.35** Reisile minuga: Honfleur, Mont-Saint-Michel **20.00** Iga pink räägib loo **20.30** Õnne 13 **21.00** Aktuaalne kaamera. Ilm **21.20** Sport. Sport **21.35** Võimu kants 3/10 (Taani 2010) **22.35** Midsomeri mõrvad **00.05** Tähelaev: Mihhail Lotman **01.20** Kiirabihaigla* **02.06** ERR uudised

ETV 2

09.00 Max **09.30** Nöbinina **09.55** Suursilm* **10.05** Tule õue! **10.35** Reporterhiir Marvi Hämmer **11.00** Dostojevski, 1/8 (Venemaa 2011) **11.55** OPI! **12.25** MI **12.50** Monument kikipilpsuga - Enn Vetemaa **13.45** Laululembus. Voldemar Kuslap **14.35** Kapellmeister **14.55** Rahvusvaheline muusikapäev **16.00** Argentina õppetunnid **17.00** Potsu Trumm **18.30** Vahva Roosi **18.40** Tegus Timmu **18.50** Buratino tegutseb jälle* **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** Aktuaalne kaamera (vene keeles) **19.45** Aeg (Eesti 1983) **19.55** Reporter (Eesti 1981) **20.25** Röömuratas (Eesti 1979) **20.40** Jaht (Eesti 1985) **21.00** Lint (Eesti 2005) **21.30** Teatriõhtu: Mängurid **23.20** Teater laulab: Tallinna Linnateater (ETV 1996) **23.34** ERR uudised

Kanal 2

06.25 Rahvusvaheline selgeltnägijate tuleproov **07.10** Reporter **08.05** Daffy Duck **08.35** Kaks rumalat koera **09.00** Kodusaade **10.00** Kokasaade-Lusikas **10.45** Hooaeg **11.30** Rooli võim **12.00** Subboteja **13.00** Gospel (USA 2005) **15.05** Aiadetektiivid **16.10** Kömutüdruk **17.05** Lilly Schönauer - Südame hääl (Austria 2006) **19.00** Reporter+ **19.35** Saare sosinad **20.35** Mr Bean **21.40** Inetu tõde (USA 2009) **23.35** Charlie inglid: täie rauaga! (USA 2003) **01.30** Mõrv Hollywoodis (USA 2003) **03.25** Produtsendid (USA 2005) **05.35** Reporter+ **06.10** Rooli võim **06.35** Lilly Schönauer - Südame hääl (Austria 2006)

TV3

07.20 Bakugan **07.45** Redakai **08.10** Rähn Woody **08.35** Bakugan **09.00** Glee **10.00** Heimari kokaklubi **10.30** Stiilipäevik **11.00** Nurgakivi **11.30** Naistesaaed **12.00** Castle **13.00** Kättemaksukontor **14.00** Tee-kond iseendani **14.30** Elu keset linna **15.00** Dr. House **16.00** Miljonitibid (USA 2006) **18.00** Randevuu **19.00** Seitsmesed uudised. Nädalalõpp **19.30** Elu keset linna **20.00** Shrek nüüd ja igavesti (USA 2010) **21.45** Ment **22.45** Blond ja ohtlik (USA 2008) **00.48** TV3play.ee uudised **00.50** Kogu tõde armastusest (Inglise 2004) **02.35** Blond ja ohtlik (USA 2008) **04.20** Seitsmesed uudised. Nädalalõpp **04.50** Nurgakivi **05.15** Seitsmesed uudised. Nädalalõpp

TV6

06.00 SMS mäng **07.00** Malaysia **08.00** Kalamehejutud **08.30** Ringrada **09.25** Victoria püssi ja panniga **10.00** Heroes **10.50** Äss mättasse 2 (USA 2009) **12.30** Minu poisid **13.20** Kõige naljakamad koduvideod **13.55** Eesti jalgpalli meistriliiga. Kohtuvad Trans – Kalju **16.00** Eesti rallikross **16.30** Kondid **17.30** Kutsuge Cobra 11 **18.30** Simpsonid **19.00** Clevelandi show **19.30** Head (USA 2010) **20.30** Simpsonid **21.00** Rammumeeste maailma karikasari **22.00** Põrgukoerad (Kanada 2009) **23.45** Paljalt naljakas **00.15** Vaimude väljaajaja 3 (USA 1990) **02.20** Eesti rallikross **02.50** Hommikuraadio **05.25** Seitsmesed uudised **05.50** Uudistemagasin

Kanal 11

06.10 Unelmatalev - Bermuda **07.50** Süües seksikaks **08.50** Top Shop **09.00** Kuidas alasti hea välja näha? **10.00** Minu Küprose köök **10.30** Lihtne, kiire, maitsev **11.00** 10 aastat nooremaks USA **11.30** Titetegu (USA 2010) **13.30** Ellen **18.15** Mijonäri salamissioon **19.10** Miss Marple **21.00** Rosamunde Pilcher - Otsustavad tunnid (Saksa 1997) **22.45** e-armastus **23.10** Piinlikud kehad **00.00** Reporter+ **00.30** Kummaline seks **01.00** Seksinipid **01.25** L-sõna*: Kuutsükkel **02.20** Las käia! (USA 2000) **03.55** Unelmatalev - Bermuda **05.30** Minu Küprose köök **05.55** Reporter+

PÜHAPÄEV, 7. OKTOOBER

ETV

07.30 Reporterhiir Marvi Hämmer **07.55** Tegus Timmu **08.05** Tom ja Fluffy **08.10** Vahva Roosi* **08.25** Baleriin Angelina **08.35** Maksikoer Fik **08.45** Lastetuba **08.55** Netilambad **09.00** Prillitoos **10.00** Tähelaev: Margus Pöldsepp (ETV 2012) **11.15** Tänavaristlejad **11.45** Terve Eesti **12.15** Jamie Oliveri 30 minuti road **12.35** Karm põhjala **13.30** Ilus maa: Meremäe valguspildid **13.35** Osoon **14.10** Reisile minuga: Honfleur, Mont-Saint-Michel **14.35** Meie inimesed: Mati **15.00** Ajalik ja ajatu **15.30** Puutepunkt **16.00** Võimu kants, 3/10* **17.00** Midsomeri mõrvad **18.30** Aktuaalne kaamera **18.40** Apokalüpsis **19.40** Mõtete sunnil **20.10** Pehmed ja karvased **20.30** ENSV: Operaator Ats **21.00** Aktuaalne kaamera. Nädal. Ilm **21.40** Sport. Sport **21.55** Harju 1-50: Mari Tarand **22.00** Vincent (Inglismaa 2005) **23.10** Kodutänav (Inglismaa 2006) **00.15** Ajalik ja ajatu* **00.47** ERR uudised

Kanal 2

08.10 Ajatud muinaslood: Rapuntsel **08.40** Galileo **09.35** Minu mees suudab! **11.05** Kuldvillak **11.40** Meie aasta Siberis **12.10** Kelgukoerad **13.10** Saare sosinad **14.10** Pilvede all **15.10** Charlotte Linki romantika (Saksa 2006) **17.05** Rosamunde Pilcher - Pühapäevalapsed (Saksa 2011) **19.00** Reporter+ **19.35** Jahihooaeg 2 (USA 2008) **21.05** Seks ja linn (USA 2008) **23.55** Kuldne kolmnurk (USA 2005) **01.40** Relvavennad (USA 2005) **03.05** Tehing (USA 2006) **04.35** Reporter+ **05.05** Kömutüdruk: Toakaaslased

TV3

05.40 Kirgede torm* **07.20** Bakugan **07.45** Redakai **08.10** Rähn Woody **08.35** Bakugan **09.00** Glee **10.00** Loodusetark **11.00** Onu Buck (USA 1989) **12.55** Rajalt maha **13.55** Kõige naljakamad koduvideod **14.20** Stop! **14.50** Nurjatud tüdrukud **15.50** Imperaatori klubi (USA 2002) **18.00** Kättemaksukontor **19.00** Seitsmesed uudised. Nädalalõpp **19.30** Faktuaalne kaamera **20.00** Eesti otsib superstaari **21.30** Unusta see Sarah Marshall (USA 2008) **23.35** Politseipere **00.33** TV3play.ee uudised **00.35** Poolvalgus (Inglise 2007) **02.35** Heroes **03.20** Stop **03.55** Eesti otsib superstaari **05.00** Seitsmesed uudised. Nädalalõpp **05.25** Kirgede torm

ETV 2

09.00 Potsu Trumm **10.20** Prügihunt ja Superjanes: Rähnid ja lepatriinud **10.45** Kuulsad muinaslood **10.55** Netilambad (Eesti 2012) **11.00** Kodanik Kane **13.00** Kaadris: Tulivesi **13.20** Tulivesi (Eesti 1994) **14.50** Ilus maa: Arma ratsatalu **15.00** Spioonid **15.55** Sa oled mu majakas **16.25** Jaht **16.45** Aeg **17.00** Max* **17.30** Nöbinina **18.00** Prügihunt ja Superjanes: Haruldane lill **18.20** Maksikoer Fik **18.30** Kõige suurem sõber **19.00** Konn ja sõbrad **19.05** Tegus Timmu* **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** Aktuaalne kaamera (vene keeles) **19.45** Ilus maa: Mööblimeister **19.55** Katse-eksituse meetodil **21.00** Muutumise vaev (Eesti 1993) **21.40** PressPausePlay (USA 2011) **23.05** Olafur Eliasson: ruum kui protsess (Taani 2009) **00.02** ERR uudised

TV6

06.00 SMS mäng **07.00** Kolmeraudne **08.00** Kalamehejutud **08.30** Ringrada **09.25** Robinson Crusoe **10.15** Tippkock **11.20** Rammumeeste maailma karikasari **12.20** Kontor **12.50** Spartacus (USA 1960) **16.30** Kondid **17.30** Kutsuge Cobra 11 **18.30** Simpsonid **19.00** Victoria püssi ja panniga **19.30** Totaalne muutumine **20.30** Simpsonid **21.00** Vormel 1: Jaapani GP (Suzuka ringrada) **23.15** Urukoerad **00.05** Surematu 5: pärinemine **02.05** Victoria püssi ja panniga **02.35** Kolmeraudne **03.25** Kõige naljakamad koduvideod **03.55** Hommikuraadio **05.25** Seitsmesed uudised. Nädalalõpp **05.50** Uudistemagasin

Kanal 11

06.20 Rosamunde Pilcher - Otsustavad tunnid **08.00** Röömuga täidetud elu **08.35** Top Shop **08.50** Täiuslik koduperenaine **10.00** Minu Kreeka köök **10.30** Kodusaade **11.30** Kokasaade - Lusikas **12.15** Hooaeg **13.00** Madin vannitoas **13.30** Doktor Oz **18.15** Miljonäri salamissioon **19.10** Miss Marple: Betrami hotellis **21.00** Gospel (USA 2005) **23.00** Seksikad reklaamid **00.00** Reporter+ **00.30** Drag queenide võidujooks **01.20** Allilma emandad **02.05** Gospel (USA 2005) **03.45** Jälgija (USA 2000) **05.20** Minu Kreeka köök **05.45** Reporter+

Rakvere teater toob Võrru romantikat

ETENDUSED > Seekord on Rakvere teater külakostiks kaasa toonud muinasjuttu „Tuhkatriinu” lastele ning romantilise komöödia „Kui Harry kohtas Sallyt” täiskasvanutele. Viimase peaosades astuvad lavale Ülle Lichtfeldt ja Tarvo Sõmer. Etendusi mängitakse kolmapäeval, 10. oktoobril kell 13 ja 19 Võru kultuurimajas.

„Tuhkatriinu”

Muinasjutt „Tuhkatriinu” on Võrus teist korda. Lavastaja Toomas Suuman usub, et muinasjutud pole iidsed väljamõeldised, vaid need võivad juhtuda meie kõigiga just siin ja praegu. Nii vaatab ta ka vanale tuntud „Tuhkatriinu”-loole pisut oma nurga alt. Sedapuhku toimuvad sündmused ühes väikeses mereäärse linnakeses, kus üks tüdruk kaotab oma ema. Loos on ka võõrasema, kes usub, et inimene saavutab kõike, mida vaid tahab, ja tema päristüred, kes tahavadki kõike saada. Samuti on selles ka haldjas, kes tuleb appi siis, kui on tõesti nõnda raske, et enam ei jaks. Ja on muidugi õnn, kes kogu selle mäsu keskel vaikselt ootab ja loodab, et ta lõpuks ära tuntuks.

Tuhkatriinut kehastab Natali Lohk, teistes osades: Silja Miks, Marin Mägi, Liisa Aibel, Helgi Annast, Margus Grosnõi, Indrek Apinis ja Maarika Mesipuu.

„Kui Harry kohtas Sallyt”

„Kui Harry kohtas Sallyt” keskendub ühe-

Stseen lavastusest „Kui Harry kohtas Sallyt”. Foto: ALAN PROOSA

le olulisele teemale inimkonna ajaloos – armastuse leidmisele ja äratundmisele. Koos peategelastega lahendavad sõpruse ja armastusega seotud küsimusi ka kümme-kond eestlastest paari, kes ilmuvad lavale video vahendusel. Mis puudutab armastust, siis on elu Eestis ja New Yorgis üsna sarnane: inimesed kohtuvad, armuvad, tülitsevad ja lepivad ning naljakaid olukordi on selles kõiges rohkem, kui arvata oskame. Võrus toimub lavastuse 73. ja ühtlasi eelviimane etendus. Näidendi kirjutasid Nora Ephron ja Marcy Kahan, lavastas Jaanika Juhanson, nimiosades Tarvo Sõmer ning Ülle Lichtfeldt, teistes osades Anneli Rahkema, Erni Kask, Rauno Kaibiainen ja Eili Neuhaus.

Kurmet Mürsepp viis Antsla lipu Ararati otsa

Inno Tähismaa

MÄEVALLUTUS > Antsla vallavolikogu esimees Kurmet Mürsepp (44) tegi paar nädalat tagasi ajalugu, kui viis Antsla valla lipu Türgi territooriumil asuva üle 5000 meetri kõrguse Ararati mäe tippu.

„Matkamine on popp, see on nagu rahvasport,” selgitas äsja reisilt naasnud Mürsepp, kust tuli idee minna mäe vallutama. Ararati puhul pole vaja alpinismioskusi, piisab lihtsalt teatud füüsilisest ettevalmistusest. Mürsepp lisas, et isegi vigastatud põlv lubas sellise reisi ette võtta. Mehe sooviks oli reis ära proovida ja ühtlasi viia Antsla lipp Ararati otsa.

„Ega seal kaua vastu ei pea,” kirjeldas matkaja olukorda üle 5000 meetri kõrgusel, „pilt ära ja alla.” Koos temaga oli mäe otsas sel hooajal üks viimaseid matkajate grupe, talvel lähevad sinna suusatama vaid ekstremistid. Enne Mürsepa gruppi oli mäe otsas veel üks Ukraina lipp ja üks tokk mäe tähistamiseks.

Kurmet Mürsepp rääkis, et mäe peal oli veel ka teine grupp eestlasi, aga neil ei vedanud, sest mäkketõusu päev oli udune ja nad olid sunnitud tagasi minema. Tema grupi tõusu ajal oli ilm aga väga ilus ja tõus õnnestus suurepäraselt. Matkajad olid igaks juhaks varunud veel kaks lisapäeva, aga neid ei läinudki vaja. Eredaim mälestus matkast on mehe jaoks see, kui tipust lõpuks alla tuldi ja aru saadi, kui tähtis on hapnik.

Toiduks pakuti mäe peal põhiliselt suppi. Tegemist oli jahust tehtud püreesupiga, millele lisati lambaliha. Grupi peale võeti märke kaasa kaks lammast. Lisaks pakuti juustu, kurki, tomateid, arbuusi ja meloni. Mäest alla jõudes pakuti veise- ja linnuliha, riisi, kuskussi ning puuvilju. Tähelepanuväärne oli see, et arbuuse söödi koos seemnetega. Joogiks pakuti teed.

Türklasted on islamiusuli-

Antsla vallavolikogu esimees Kurmet Mürsepp 12. septembril kell 7.30 hommikul 5137 meetri kõrgusel Ararati mäel. Antsla vallas on samuti Ararati-nimeline mägi, mis küll ainult 103 meetrit merepinnast. Kuidas see küngas nime on saanud, ei tea keegi.

Foto: ERAKOGU

Ararat on vulkaaniline massiiv Armeenias mägismaal tänapäeva Türgi territooriumil. Asub Türgi kirdeosas, 16 km kaugusel Iraani piirist ja 32 km kaugusel Armeenias piirist.

Ararati massiivil on kaks tippu (ühise jalamisega kaks vulkaanikoonust): Ararat ehk Suur-Ararat ja Väike-Ararat (peatipust 13 km kagu pool). Suur-Ararat on 5137 meetrit kõrge. 4250 meetrist kõrgemal on ta kaetud igilumega ja temalt laskub umbes 30 liustikku. Väike-Ararat on 3925 meetrit kõrge. Tippude vahel, 2600 meetri kõrgusel asuv sadul kannab nime Serdarbulak.

Ararat on uinunud vulkaan. Teadaolevalt ei ole ta pursanud, kuid 1840. aastal toimus piirkonnas tugev maavärin. Piiblis jäi Noa laev pärast veeuputust Ararati mäele pidama.

Kuigi Ararat asub tänapäeval Türgis, on see armeenlaste rahvuslik sümbol ja oli kuni Armeenias liitumiseni Nõukogude Liiduga Armeenias territooriumil. Araratti on kujutatud nii Armeenias praegusel vapil kui ka Armeenias NSV vapil.

Suur-Araratile tõusid esimestena 1829. aastal Tartu ülikooli rektor Johann Jakob Friedrich Wilhelm Parrot ja tema neli üliõpilast, kelle hulgas oli ka Hatšatur Abovjani.

sed ja alkoholi ei tarvita, küll aga tehakse suitsu. Olu on kohapeal kallis, pooleliitrine pudel maksab kaks eurot.

Reis kestis tosin päeva

Tagasi tulles sõitis Mürsepp läbi Batumi linnast Gruusias, mis on pärast Vene–Gruusia sõjalist konflikti palju arenenud. Näiteks Ameerika

knisvaraarendaja Donald Trump ehitab seal uusi maju otse mere äärde. Samas kõrval on teine äärmus – vanad nõukogudeaegsed kümnekorruselised elumajad, pesu rõdudel nõõril kuivamas.

Turismifirma kokku pandud 17-liikmelises eestlaste grupis oli Kurmet Mürsepp Võrumaalt ainus mäkketõusja, Tartust oli paar ini-

mest ja üks oli isegi Soomest. Mäetipu vallutas neist 14 inimest. Gruppi teenindas kokku kaheksa kohalikku meest, kes aitasid tassida kotte ja kelle hulgas olid kokad, kes valmistasid süüa. Kokku veedeti mäe peal telgis neli ööd. Kõigepealt tõusti 3000, siis 4000 meetri peale, siis tagasi 3000 meetri peale, siis edasi 4000 meetri peale ja lõpuks mäe tippu, üle 5000 meetri kõrgusele. Mäetippu hakati vallutama kella 1.30 ajal öösel ja tippu jõuti pärast kuuetunnist tõusu ligi 7.30 ajal hommikul. Tippu oli maad viis-kuus kilomeetrit, liikumiskiirus kõrguses ja lumes seega ligi üks kilomeeter tunnis. Mäe tipus oli ligi 15 kraadi külma ja tuule kiirus oli kümme meetrit sekundis.

Araratile jõudmiseks sõideti kõigepealt lennukiga Gruusia pealinna Tbilisisse ja sealt bussiga mäe jalamile. Mäe otsa tõusmiseks tuli kuu aega ette ära osta 50 eurot maksnud litsents. Kokku kestis reis 12 päeva.

Palju õnne!

Reia Kiranenil ja Margo Mustal
sündis 22. septembril 2012 poeg.

Krislin Miksonil ja Kaur Hödemannil
sündis 24. septembril 2012 poeg.

Vaike ja Rein Vooglal
sündis 27. septembril 2012 poeg.

Hingelt noor ja tegevustes aktiivne

Europe Direct'i Võru teabekeskus koostöös SA Võru Pensionäride Päevakeskus ja Võrumaa Pensionäride Ühingu korraldavad Võrumaa pensionäridele ja eakatele suunatud ürituse „Hingelt noor ja tegevustes aktiivne“.

Ülemaakonnalist eakate inimeste päeva tähistatakse 1. oktoobril kella 13–16 kultuurimajas Kannel.

Aktiivsena vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse Euroopa aasta eesmärk on suurendada teadlikkust vanemate inimeste panusest ühiskonnale.

Külastajateks on **Maire Aunaste** toob vestlusringis esile põhjuseid miks ja kuidas peaks eakust ühiskonnas väärtustama.

Maavanem tunnustab Võrumaa aktiivseid ja eeskujulikke eakaid kodanikke. Esineb Eesti üks armastatumaid lauljaid **Voldemar Kuslap**.

Üritus on kõigile TASUTA!

Võrumaa Pensionäride Ühingu
SA Võru Pensionäride Päevakeskus
Aktiivsena vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse Euroopa aasta 2012

Tellida on odavam kui osta!

Esmaspäeval toimetusest tellitud leht on juba neljapäeval sinu postkastis.

Võrumaa Teataja

Tel 782 3690 või e-post: tellimine@vorumaateataja.ee

„Puhastus”, „Seenelkäik” ja „Eestlanna Pariisis” jõuavad Võru kinno Kannel

FILMID > Järgnevatel nädalatel jooksul on kõigil huvilistel võimalik Võru kinos Kannel vaadata juba suurt avalikkuse huvi võitnud eesti filme „Puhastus”, „Seenelkäik” ja „Eestlanna Pariisis”.

28. septembril kinos Kannel linastunud Antti Jokineni film „**Puhastus**” ei vaja pike-mat tutvustust. Sofi Oksanenit menuumaani kinoversioon räägib noorest prostituudist Zarast, kellel õnnestub põgeneda oma vangistajate käest. Jälgitajad tihedalt kannul, peidab ta end üksikuisse talumajja oma ainsa eesti sugulase Aliide juurde. Kahe naise loos hargneb lahti armastus ja armukadedus, viha ning andeksandmine, sõda ja ajalugu. Osades Laura Birn, Peter Franzén, Kristjan Sarv, Amanda Pike, Jaanika Arum ja teised.

Alates 5. oktoobrist näeb kinos Kannel komöödiat „**Seenelkäik**”. Film räägib loo poliitik Aadu Käost, kes sõidab koos abikaasa Viiviga metsa seenele, et mainekampaaniast närve puhata. Nendega liitub juhuslik hääletaja, rahatu rökitaht Zäk, kes on jäänud pärast suvetuuri Eestimaa kolgastesse tolknema. Vältides rahvarohkeid seenemetsi, kihu-

„Eestlanna Pariisis” peaosas säravad Laine Mägi (vasakul) ja prantsuse filmi- diiva Jeanne Moreau.

Foto: INTERNET

tab seltskond umbropsu kuhugi pärapõrguse, mis paistab metsik ja inimtühi. Samal ajal kui kolmik avastab end metsa eksinuna, lahvatatakse meediaskandaal. Uuriv ajakirjandus kahtlustab, et poliitik Aadu Kägu on isiklikuks otstarbeks kuritarvitanud riigi raha. Algab

võitlus au, elu ja surma peale nii metsas kui ka linnas ...

Filmis mängivad armastatud näitlejad: Rai-vo E. Tamm, Elina Reinold, Juhan Ulfisak, Üllar Saaremäe, Hendrik Toompere jr jr, Hilje Murel ja teised. „Seenelkäik” on stsenaarist-režissöör Toomas Hussari esimene mängufilm, mis on valitud Karlovy Vary, Toronto, Ateena ja teiste rahvusvaheliste filmifestivalide võistlusprogrammidesse.

Alates 16. oktoobrist saavad kõik huvilised vaadata filmi „**Eestlanna Pariisis**”. See on draama kahest eesti naisest Pariisis. Eesti väikelinnas elaval Annel avaneb võimalus asuda tööle Pariisi, hooldades seal nõudlikku väliseesti vanaprouat Fridat. Üksildase suurilmamadaami ja provintsist pärit lihtsa naise suhe muutub aga keerukaks ning peatselt ootavad neid ees sündmused, mis muudavad mõlema elu igaveseks. Eesti väikelinnades ja Pariisis üles võetud linatööstuse peaosades mängivad eestlanna Laine Mägi ja legendaarne prantsuse filmidiiva Jeanne Moreau, kes on tuntud François Truffaut'i, Michelangelo Antonioni, Orson Welles'i ja teiste tipprežissööride filmi-

dest. Lisaks Mägile ja Moreau'le teevad filmis kaasa Patrick Pineau, Ita Ever, Piret Kalda, Ago Anderson ja teised tuntud näitlejad. „Eestlanna Pariisis” stsenaarist-režissöör on Ilmar Raag, kaasstsenaaristid on Agnès Feuvre ja Lise Mac-heboeuf. Filmi operaator on Cesari auhinna-ga pärjatud Laurent Brunet Prantsusmaalt.

Eesti filmid linastuvad Võru kinos Kannel järgnevalt:

„Puhastus”

L, 29. septembril kell 17 ja 19.15;
P, 30. septembril kell 17 ja 19.15;
E, 1. oktoobril kell 19 ja 21.15;
T, 2. oktoobril kell 18 ja 20.15.

„Seenelkäik”

R, 5. oktoobril kell 18 ja 20;
L, 6. oktoobril kell 18 ja 20;
E, 8. oktoobril kell 18 ja 20.

„Eestlanna Pariisis”

T, 16. oktoobril kell 18 ja 20;
K, 17. oktoobril kell 18.

Võru Kannel
www.vorukannel.ee

MÜÜK

Müüa **freesasfalti** (23 €/tonn ehk 5 €/m²). Paigaldamine kokkulep- pel. Tel 502 1890.

Kruus, liiv, muld, killustik. Kopa- tööd. Tel 5673 7956.

Müüa soodsa hinnaga **talusealiha**. Info tel 505 9151.

Müüa **kartulit** 'Laura', 'Red Baron', 'Vineta', **sibulat, porgandit** ja **söö- dajahu**. Tel 508 6373.

Müüa **kompostsõnnikut** koos ko- haletoomisega. Hind alates 90 €/ koorem. Tel 5647 2733.

Murutraktor MTD (18,5 hj, 107 cm lai); **VAZ 07** (94. a, 5 k). Tel 524 5195.

Dolmar saed, trimmerid, võsa- lõikajad. OÜ Kusma, tel 523 3450.

Pakitud turbabrikett. Tel 505 1057, 782 3623.

Müüa **tõrvaõli**, samas **katusesind- leid** ja **-kimme**. Tel 511 9866.

Müüa **sauna-** ja **suitsuahjud, kaminad, pliidid** ja **boilerid**. Transport + paigaldus. Tel 505 4355.

Müüa värskest pressitud **õuna- mahla** (ettetellimisel). Tel 505 6044.

Müüa eksklusiivse sisustuse ja asu- kohaga **pubi** Võru kesklinnas. Tel +372 512 8111, e-post info@panku- ripubi.ee.

Müüa **taliküüslaugu seemet**. Tel 5393 0495.

Müüa **mahejuurvilju**. Tel 5354 4902.

OST

Ostame **metša-** ja **põllumaad**. Tel 5847 7250, e-post wromaa@hotmail.ee.

Ostan **kasvavat võsa**. Tel 5331 2442.

Ostame **metsakinnistuid** ka läbi- raiutuid ja **põllumaad**. Metsa- kinnistute ost ka koos hoonetega, hüpoteegiga ja looduskaitseala- dega. Helista ja küsi pakkumist! Tel 5331 1935.

Kagu Erametsa Keskus ostab **HARVENDUS-** ja **LÖPPRAIET**, väikesed masinad ei lõhu maapinda. Aitame leida teie metsale (ka raiutud), võsastu- nud ja põllumaale parima ostja. Tasume hüpoteegi ja aitame koostada metsamajanduskavad. Tel 504 4221, e-post erametsakeskus@gmail.com

Ostame **kasvavat metša** ja **raieõi- gust. Osutame raiekomplekstee- nust**. Tel 503 4482.

Ostan **maad ja metša**. Tel 506 4372.

KORTERID

Üürile anda 1toaline korter Võrus. Tel 5348 1422.

Müüa 2toaline korter Vilja tänavas (2. k, 38 m², osaliselt renoveeritud) otse omanikult. Maakleritel palun mitte tülitada. Tel 507 8489.

Müüa 3toaline korter Võru kesklin- nas. Tel 503 4825.

Vahetan Laane tn **2toalise** korras k mug korteri (47 m², 5. k, uus katus ja aknad, rõdu, aasta ringi soe vesi) Võru linna **1toalise** mug korras madala- mal korrusel asuva korteriga (ilma kompens). Tel 782 1518 (omanik).

KINNISVARA

Müüa maja Kanepi vallas Põl- vamaal. H 21 000 €. Tel 526 2068.

Müüa maja Parksepas. Tule vaata, paku hindal! Tel 5560 1362.

Müüa suvila Kosel. Tel 503 0229.

Vahetada 3toaline rõduga korter Võru kesklinnas (64 m²) **maamaja vastu**. Võimalik vahetus **ka metša- maa vastu**. Info tel 522 6602.

LOOMAD

Ostan **pruuni** ja **musta ute**. Tel 5354 1594.

TEENUS

Ohtlike puude raie. Tel 5810 8597.

Vee- ja **kanalisatsioonitrasside ehitus. Septikute müük. Mini- kopateenus**. Tel 517 4036.

Vee- ja **kanalisatsioonitrasside ehitus**. Tel 5194 3875.

HAUAKIVID

VÕRUS KREUTZWALDI 119A
TRANSPORT ÜLE EESTI
tel: 78 21037
56646270
5102666
info@hauakivi.ee

Kaubaveod. Tel 505 5654.

Metsa- ja **võsalõikus** ning **väljave- du**. Tel 5331 2442.

Sõiduautode, väikebusside re- mont ja **hooldus** OÜs Võru Auto- servis. Tel 513 5060.

Ehitus- ja **remonditööd** (k.a kütte- kollete remont). Tel 5618 7757.

Veevarustus- ja **kanalisatsiooni- tööd. Septikute mahutite müük** ja **paigaldus. Imb-** ja **filtrerväljaku- te ehitus. Biopuhastid. Sadevesi ja drenaaž. Linnatrassidega lii- tumine. Püüdurid.** Tel 504 9754. www.kanalisatsioon.ee.

Korstnapühkimistööd. Litsents olemas. Tel 523 0367.

Pottsepatööd ja **küttekollete remont**. Tel 5564 6552.

Parketi ja **PVC paigaldus**. Tel 515 4146.

KAARDID ENNUSTAVAD 24 h. Tel 900 1727. (H 1,09 €/min)
www.ennustus.ee (h 0,75 €/min).

PUIT

Müüa kuivad **pakitud kütteklot- sid, kaminapuud, pakitud tur- babrikett** ja **puidubrikett**. Vedu tasuta. Tel 523 8503.

Müüa lõhutud **küttepuid** (kogus alates 2 rm). Tel 510 2806.

Müüa küttepuid ja **puitbriketti**. Tel 509 4222.

Mälestame kallist poega ja venda
ELMO REINHOLDI
14.08.1973 – 29.09.2005
7. surma-aastapäeval.
Ema, isa ja õed perega

On lahkunud kallis abikaasa, isa ja vanaisa
EDGAR HÖLPUS
12.04.1958 – 27.09.2012
Leinavad omaksed.

Ärasaatmine 30. septembril kell 14 Lõuna-Eesti haigla leinasaalist Võru kalmistule.

Emakene, meie kallis, murest, rõõmust võtsid osa, sinust tunneb süda puudust, jätsid tuppa tühja koha ... (A. Otto)

Teatame sügava kurbusega armsa ema ja vanaema
HELLA LUNEVA (snd Klais)
4.05.1929 – 26.09.2012
lahkumisest.
Leinab tütar Lilian perega.

Ärasaatmine 30. septembril kell 13 Rõuge kirikust Nogopalo kalmistule.

Vaikselt lahkusid, emake hea, muredest, valudest enam ei tea.

Teatame kurbusega, et on lahkunud ema, ämm, vanaema, vanavanaema
ALLI-ALICE NEEVE
15.08.1922 – 27.09.2012
Leinavad omaksed.

Ärasaatmine neljapäeval, 4. oktoobril kell 12 Antsla kabelist Kraavi kalmistule.

Maga vaikselt, puhka rahus – südamed on sinuga ... Mälestuste päiksekullas jääd sa ikka meiega.

Meie hulgast on lahkunud kallis ema, vanaema ja vanavanema
SALME SILLAORG
1.11.1921 – 27.09.2012
Mälestavad tütreid Ülle ja Eha peredega.

Ärasaatmine 2. oktoobril kell 10 Värska kirikust.

Südamlik kaastunne Mailise perele kalli isa, äia, vanaisa
EDGAR HÖLPUSE
kaotuse puhul.
Töökaaslased Võru Rimist

Südamlik kaastunne Raili Hölpusele
ISA
kaotuse puhul.
ASi Johnny kollektiiv

Mälestame head aianaabrit
KARL KARMI
Südamlik kaastunne abikaasa Leilile, tütardele Karinile ja Signele peredega.
Kersti ja Arved

Südamlik kaastunne Leilile, Karinile ning Signele kalli abikaasa ja isa
KARL KARMI
surma puhul.
Naabrid Mustjärve aiandist

Südamlik kaastunne Toomasele, Tõnisele, Marisele, Agnesele, Markusele ning Karlisele abikaasa ja ema
JANA KUUSI
ootamatu surma puhul.
Ülle ja Jaanus

Südamlik kaastunne Marisele kalli ema
JANA KUUSI
kaotuse puhul.
Kursusekaaslased

Me südames sa ikka elad, jääd mõttes meie keskele ...

JANA KUUS
Südamlik kaastunne lahkunu omastele.
Võru kodutute loomade varjupaiga pere

Siiras kaastunne Toomase perele kalli abikaasa ja ema
JANA KUUSI
ootamatu kaotuse puhul.
Laivi perega

Südamlik kaastunne Toomas Jänesele lastega kalli abikaasa ja ema
JANA KUUSI
kaotuse puhul.
Aivi, Aino, Sirje, Elvo

Avaldame kaastunnet Sylvale kalli õe
AVE LAISAARE
surma puhul.
Kolleegid Võru Järve koolist

Avaldame kaastunnet Sirjele ning Kloriale kalli isa ja vanaisa
ALEKSANDER LESTA
surma puhul.
Naiskoor Kannel ja dirigendid

Avaldame kaastunnet Lilianile perega kalli ema ja vanaema
HELLA LUNEVA
kaotuse puhul.
Perekonnad Aasa, Veasmaa ning Elve ja Aime

Veel mõtteis armsaid radu mingem, sest vahemaa ju lahutab nüüd meid ...

Südamlik kaastunne Lilianile ning Elsale peredega ema ja õe
HELLA LUNEVA
kaotuse puhul.
Mare ja Roby perega

Helge mälestus sinust me mõtetesse alatiseks jääb.

Mälestame head tuttavat
HELLA LUNEVAT
Südamlik kaastunne Lilianile perega.
Perekonnad Saar, Hein, Rüütli, Trolla, Hindrikson ning Laine

Vanaema, helde-lahke, oli armas minule, oli minu lapsepõlve soojendaja päikene.

Armast vanaema ja head ämma
ALLI-ALICE NEEVET
15.08.1922 – 27.09.2012
mälestavad leinas Jürgen perega, Peeter ning Kärt.

Südamlik kaastunne Marguse ja Jaanuse peredele armsa vanaema ja vanavanaema
ALLI-ALICE NEEVE
kaotuse puhul.
Perekonnad Tõniste, Valtin, Niit, Kala

Südamlik kaastunne Jürgenile perega armsa vanaema
ALLI-ALICE NEEVE
surma puhul.
Raimo, Signe, Nils, Sebastian

Südamlik kaastunne Agnesele ja lastele peredega
KALJOLA PALO
surma puhul.
Parimate mälestustega lahkunust Toivo Teekel perega

Südamlik kaastunne õpetaja Elele kalli isa
KALJOLA PALO
kaotuse puhul.
Värvupesa rühma lapsed ja lastevanemad

Kõikjal jäigi su töödest ja tegudest, mida loonud sa aastate reas. Elad edasi meeltes ja mõtetes, oled alati meie seas.

KALJOLA PALO
Austame lahkunu mälestust, siiras kaastunne perekonnale.
Tsooru kandi rahvas

Tunneme südamest kaasa Agnesele abikaasa, Ovele, Ele ning Lea peredele kalli isa, vanaisa ning äia
KALJOLA PALO
kaotuse puhul.
Oleme mõtetes teiega.
Mailit ja Arto perega

Puud langetavad lehti ja sügislilledel silmad on pisaraid täis ...

Meie südamlik kaastunne Elele perega kalli isa
KALJOLA PALO
kaotuse puhul.
Väimela lasteaed Rukkilill

Rauges rutt ja otsa lõppes tee – seal kus igavik kutsus unele ...

Meie siiras kaastunne Elele ja tema perele isa, vanaisa, äia
KALJOLA PALO
surma puhul.
Siret, Kadri, Eve, Vilve, Merje, Helgi, Katrin, Aivi

Mälestame head sugulast
KALJOLA PALO
Avaldame kaastunnet omastele.
Elvi, Liivi, Leo

Mälestame rõõmsameelset majanaabrit
TIINA SELKINAT
Avaldame sügavat kaastunnet laste peredele.
Luha 23 elanikud

Su kodu nüüd seal, kus Linnutee – see helendav rada kui pärlitest kee ...

Mälestame kauaaegset head naabrit
EHA SÜGIST (snd Loo)
Sügav kaastunne omastele.
KÜ Tartu 33 elanikud

Noodasküla mälestab kunagist külameest
VELLO TOOTSI
ja jagab omaste leina.
Perekonnad Paloots, Raudvassar, Udras ja Vaaks

Mälestame sõbralikku ja abivalmis
VELLO TOOTSI
Südamlik kaastunne abikaasale ja lastele peredega.
Ain perega

Siiras kaastunne Ülle Kiilule kalli
EMA
surma puhul.
Kaitseliidu Võrumaa malev, Antsla üksikkompanii

Iga lahkumine on raske, iga teeselaatmine kurb ...

Siiras kaastunne Eha Parksepale
EMA
kaotuse puhul.
Valve, Õie, Tiina, Karin

PUIT

Müüa pidevalt välis- ja sisevoodrilaudu, sügavimmutatud välisvoodri- ja terrassilaudu, põrandalaudu. Voodrilaudade tööstuslik värvimine. Vajadusel vedu. Tel 5664 0228.

Müüa kuivad pakitud pliidipuud ja kütteklotsid. Vedu tasuta. Tel 505 6107.

Müüa küttepuid. Tel 5554 7967.

Kütteklotsid, brikett. Tel 506 8501.

Müüa küttepuid. Tel 5665 2711.

Müüa küttepuid. Tel 508 6373.

Müüa küttepuid. Tel 5364 5253.

Müüa kuivi sega-, lepa- kaseküttepuid. Tel 5197 4133.

AS AKO ostab Tsoorus kasepaberipuid. Info tel 504 3598.

AS HeSveKa & CO ostab LEHTPUUTOKKE.

Täpsem info telefonidel 782 1596 (kuni kella 14) või 510 3617.

(Räpina mnt 24, Võru)

Müüa kuivi küttepuid koos veoga. Tel 5698 4286.

Müüa küttepuid (toored). Tel 514 3747.

Kuiv küttepuu. Tel 5906 1818.

Ostam kuuse-, kase-, männipalki. Tasu kohe. Tel 506 8379.

Küttepuude müük. Tel 503 4482.

Müüa voodrilaudu (mänd, kuusk, lepp, haab, kask), karniisi-, rõdu- ja põrandalaudu, prusse, laudu, talasid jm. Info tel 517 5605.

Müüa kuivi pliidipuud 30cm kottides ja ahjupuid. Tel 517 5605.

TÖÖ

Töö lintsaejuhile. Tel 514 3747.

AS Semuehitus võtab tööle ehitustöölisi. Tulla Kooli 6, Võru. Info telefonil 782 7400.

Mööblitööstus AS Sverix asukohaga Ruusa küla, Räpina vald, Põlvamaa võtab tööle elektrikautomaatiku. CV palun saata aadressil info@sverix.ee või kohale tulles kaasa võtta. Info tel 5300 9086.

OÜ Uusmägi pakub tööd kogemustega kokale. Brutopalk 600 € kuus. Tel 514 0554.

AS Barrus võtab saetööstusse tööle töölisi. Töösoov saata e-postiaadressil: martin@barrus.ee. Info tel 508 6814.

RENTIMINE

RENDIN ja OSTAN PÕLLUMAAD Võrumaal. Küsi pakkumist tel 527 4044.

KOOLITUS

Võrumaa Autokoolis (OÜ Tugev Partner) AM-, A-, B-, BC1-, C-, D-, E-, T-kategooria kursused. Koolitused toimuvad Võrus ja Põlvas. Lisainfo www.vorumaa-autokool.ee või tel 786 4658, 503 2062.

Autokoolis Võru Autom B-kat kursused, e-kool ja lõppastmekoolitus. Info ja reg www.voruaat.com.ee; tel 5622 2272, 782 1776.

KINOS KANNEL

„Puhastus“ Draama, Eesti 2012 / Alla 14aastastele keelatud! L, 29. septembril kell 17 ja 19.15; P, 30. septembril kell 17 ja 19.15; E, 1. oktoobril kell 19 ja 21.15; T, 2. oktoobril kell 18 ja 20.15.

„Seenelkäik“ Komöödia, Eesti 2012 / Lubatud kõigile! R, 5. oktoobril kell 18 ja 20; L, 6. oktoobril kell 18 ja 20.

TERVIS

Väimela tervisekeskuse hooaeg algab 1. oktoobrist: • basseinid, • saunad, • jõusaal, • lauatennis, • squash, • solaarium, • tervisekapsel. www.vaimelatk.ee.

Triiholoogi (peanaha, juusteuur, ring, ravi) vastuvõtt Võru polikliinikus (3. k, kab 316) R kl 14–18, L kl 10–14. Info ja registreerimine tel 505 3576, sirje@trihholoogikeskus.ee, www.trihholoogikeskus.ee.

Teisipäeviti kell 17 Võru loovuskooli ruumides (Lembitu tn 2) jooga rasedatele. Juhendab Mari Peetsalu.

OÜ Jalaexpert võtab vastu Võrus Jüri 19a (kab 204) teisipäeval, 2. oktoobril kella 10–13. Tervislikud ja ortopeedilised jalatsid tööle, koju, tänavale, lastele, täiskasvanutele, reumaatikutele, diabeetikutele. Tallatoed – individuaalsed, kohandatavad. Proteesid, ortoosid seljale, jalale, käele. Rinnaproteesid. Abivahendikaardiga soodustus. Info tel 740 2316 kella 9–16.

Kiire ja lihtne viis vabaneda üleliigsetest kilodest – Transioni-teenus. Tel 5637 7994.

LEITUD

Tulnud kaks kesikut. Tel 5382 7573.

Väimelas tulnud halli-mustatriibuline kass (kaelas punane kaelarihm). Tel 525 4607.

TEATED

Võru vallavalitsus võtab vastu taotlusi seltsitegevuse, kultuuri- ja sporditegevuse rahastamiseks 2013. a valla eelarvest. Taotlusi võivad esitada 10. oktoobrini MTÜd ja teised noorte ning täiskasvanute organisatsioonid. Taotluse vorm on valla koduleheküljel www.voru-vald.ee.

MITMESUGUST

SÜGISLAADAD

- 5. oktoobril Võrus Vabaduse platsil,
- 6. oktoobril Karksi-Nuia kultuurikeskuses,
- 7. oktoobril Räpina tuletõrje platsil,
- 12. oktoobril Tõrva keskvaljakul. Info tel 5805 0167.

kuulutused@vorumaateataja.ee

Luutar Pandimajade liider! www.luutar.ee

Võru kontor pakub tööd müügikonsultandile–klienditeenindajale. Osaline tööaeg.

Töö sisuks on klientide igapäevane teenindamine, nõustamine, lepingute sõlmimine, aruannete koostamine, aktiivne müük.

Nõutud: eesti ja vene keel
CV koos foto ja soovivaldusega saata info@luutar.ee. Ole julge, pane end proovile!

EAS European Association of Sightholders

PIIRKONDLIKUD ETTEVÕTLUSPÄEVAD

VÕRUMAA ETTEVÕTLUSPÄEV 2012
2. oktoobril, Kubija hotell- loodusspaa, Männiku 43A, Võru

Ettevõtluspäevale on oodatud kõik need, keda huvitab ettevõtlus, ettevõtjaks olemine ja ettevõtjaks saamine

Päevakava

09.30-10.00 Tervituskohv ja registreerimine
10.00-10.10 Avasõnad
10.10-10.40 Kogemuse jagamine. Minu oma äri -Võrumaa alustava ettevõtja lugu. Raul Sõmer Surface Labs International OÜ
10.40-12.40 Äriidee genereerimine. Harald Lepisk, Victory Trainings OÜ
12.40-13.30 Lõunapaus
13.30-15.00 Praktikum. Kuidas oma idee ellu viia? Jakob Saks, Vihje OÜ
15.00-15.30 Küsimuste-vastuste voor. Praktikumi töötoa kokkuvõte. Jakob Saks, Vihje OÜ
15.30-15.45 Ettevõtluskonkurss „Ajujah“ teavitust
15.45-16.00 Loosimine, päeva kokkuvõte

Osalemine tasuta, osalejate arv on piiratud. Registreerida saab 30. septembrini aadressil <http://www.eas.ee/ettevotluspaev/> Lisainfo tel 5349 7303, e-post ivi@vaa.ee ja kodulehel www.vaa.ee

TÄISKASVANUTE KURSUSED

TANTS FLAMENKO JA STEPPTANTS
esmaspäeviti ja kolmapäeviti
juhendaja Ly Beršvili
Info tel: 53821120

KUNST JOONISTAMINE JA MAALIMINE
pühapäeviti
juhendaja Angela Orro
Info tel: 5069038

kursused toimuvad Võru Kunstikoolis, Tartu tn 23 III korrus

Lisainfo: vorukunstikool.edu.ee, kunstikool@voru.ee, tel 78 280 31 (õpetajate tuba)

Ostame metsa- ja põllumaad

ForestStock
www.foreststock.ee

Jüri 24, Võru, Tel 503 7570, info@foreststock.ee

Ära ütle, et elu on inetu halb ja väsinud oled sa vaevast. Püüa alati aimata pilvede all sinist lapikest heledast taevast.

Õnnitleb saabuvate eakate päeva puhul

Toomas Paur, Võru linnavalikogu liige, Keskerakond.

FOREST RESERVES

OSTAME
• METSAKINNISTUID
• KASVAVA METSA RAIEÕIGUSI
• PÕLLUMAAD KOOS METSAGA

FOREST RESERVES OÜ Tel +372 515 6858
e-post: info@forestreserves.ee
www.forestreserves.ee

KOHVIKU JUHATAJA

Ootame tööle Luhamaa Terminali kohviku juhatajat, kellel on teadmisi ja oskusi tegutseda kohviku kõigis valdkondades. Sa oskad võrdselt hästi toime tulla nii inimeste kui rahavoogude juhtimisega, olles nõustajaks ja usaldusväärseks liidriks oma meeskonnale.

Kandideerimise eeldused

- Toiduainete tehnoloogia, toitlustus- või majandusalane haridus
- Klienditeeninduses ja/või toitlustusettevõttes töötamise kogemus
- Tänapäevaste hügieeninõuete tundmine
- Äriplaneerimine - oskus ja julgus teha majanduslikult õigeid otsuseid
- Erialane asjatundlikkus ja nõudlikkus standardite kehtestamisel ja järgimisel
- Oskus kujundada positiivset õhkkonda nii teenindussaalis kui köögis
- Hea vene keele oskus
- Heal tasemel Exceli oskust ja B-kategooria juhilube

Omalt poolt pakume

- Kaasamõtlemist ja asjakohaseid nõuandeid kogu meie meeskonnalt
- Tegevusvabadust (koos kohustustega)
- Konkurentsivõimelist töötasu

Kui tekib küsimusi või soovid lisainfot, palun kirjuta ja saada oma CV aadressil kohvik@collade.ee või helista numbril 515 5746 hiljemalt 10.10.2012.

auto24.ee ESITLEB:

MOTOSHOW 2012
28. - 30. SEPTEMBER TARTU MESSIKESKUSES

30 Eesti esmaesitlust
• RENAULT CLIO IV maailma esmaesitlust
• Ford Transit Custom Baltikumi esmaesitlust
• 43 autot proovisõidulal
• Maasturite rada proovisõitudeks
• SEB Liisingu ökonoomsussõit

Show ala ja paarisvignõit Whatcar auhindadele
• Baltimaade vingemad kiirendusautod
• Lada Klubi esitleb: Lada Bohse Euro-Star
• Skoda naked car
• Uunikumide näitus – Gorki Autotehas 80
• Power Hit Radio DJ

3 päeva tegevusi kogu perele! Päevajuht Marko Kiljak
R 11-18 (soodussisepääs) | L 10-18 | P 10-16 (soodussisepääs naistele) www.motoshow.ee